

INFORMATIVNI



sužinar

GLASILO RAVENSKIH ŽELEZARJEV

Leto XVII

Ravne na Koroškem, 26. decembra 1980

Št. 24

Izdaja delavski svet Železarne Ravne kot 14-dnevnik v nakladi 5500 izvodov.

Ureja uredniški odbor: Jože Gruden, Sead Karadža, Tomaž Kern, Marjan Kolar, Olga Radovič

Glavni in odgovorni urednik Marjan Kolar
Telefon 861 131, int. 304

Tiska ČGP Večer, Maribor
Glasilo je po 7. točki 1. odst. 36. čl. zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Uradni listi SFRJ, št. 33/72) in mnenju sekretariata za informacije SRS št. 421-1/72 prosto plačila prometnega davka

SREČNO,
ZDRAVO IN
USPEŠNO
LETO

1981

ZELIMO
VSEM
DELAVCEM
IN NJIHOVIM
DRUŽINAM

Samoupravni organi
in družbenopolitične
organizacije
Železarne Ravne



Novo leto — novo desetletje

Gvido Kael

DOBRO DELO — VODILO ZA NAPREJ

Pred nami je leto 1981 in s tem novo desetletje. Resno, a mirno, z zaupanjem v svoje moči stopamo vanj.

Namesto za ta čas običajnih poslanic objavljamo dva govora s proslave 360-letnice fužinarstva na Koroškem 28. novembra 1980. Prvega nam je povedal predsednik poslovodnega odbora železarn Ravne **Gvido Kael**, drugega član predsedstva SRS tovariš **Tone Bole**.

Oba vsebujeta toliko spodbudnih misli, oba tako povezujeja preteklost s sedanostjo in kažeta v prihodnost, da sta pač najprimernejše vezilo za praznike.



Naš jubilej smo počastili v velikem številu

pa smo lahko, da jih bo znal in zmogel dober in tovariški kolektiv ravenskih kovačev hitro in uspešno razreševati.

Pred tednom dni smo dokončali tudi tovarni v Ljubnem in na Muti. To so pomembni proizvodni dosežki, ki pa imajo veliko vrednost tudi pri razvoju skladnejšega regionalnega razvoja in prehoda na proizvodne programe obdelave visoko kvalitetnih in kvalitetnih jekel.

V devetih mesecih smo dobro delali in gospodarili. Konec leta bomo pričakali s podobnim rezultatom, če bomo tudi v decembru dosledno uresničevali akcijske programe ekonomske stabilizacije v vsaki sredini. Lahko trdimo, da so ti programi dali v letošnjem letu pozitivne rezultate, pa čeprav imamo na področju tehnološke in delovne discipline še velike rezerve.

še več znanstveno-raziskovalnega dela in inovacij. Kar največ avtomatizacije, računalniško vodenih proizvodnih procesov, razvoja novih tehnologij in izdelkov bomo uvedli v naše vsakdanje delo. Toda vedno samo s pogojem, da bo taka izboljšava tudi v prid humanejšim delovnim pogojem in v zadovoljstvo človeka!

Le tako bomo lahko še dosledneje izvrševali osnovno nalogo prihodnosti, da se bomo še več in uspešneje vključevali v mednarodno delitev dela. Izvoz ni bil za železarno Ravne nikoli neznanka, toda prihodnja leta bomo morali na tem področju še več narediti, če bomo hoteli, da bodo vsi stroji polno obratovali.

Tako kot vsa leta nazaj se bomo tudi v prihodnje po delu vključevali in dopolnjevali v kulturnih, telesnokulturnih in drugih



Tovarišice, tovariši, dragi gostje!

Zbrali smo se, da skupno preglejamo dosežke ravenskih železarjev v preteklosti, ocenimo sedanost in se zavežemo za jutri. Dober povod za to je naših 360 let.

Velik je bil razvoj železarstva na Ravnah po osvoboditvi. Iz skromnih grofovskih fužin smo zgradili veliko in sodobno tovarno. Od 200 delavcev, ki so stalili 7000 ton jekla ob koncu druge svetovne vojne, smo zrasli v trden in močan 5200-članski kolektiv, ki bo letos proizvedel 215.000 ton plemenitih in kvalitetnih jekel ter 146.000 ton blagovne proizvodnje.

Izboljšali smo delovne pogoje, spreminjamo se ljudje in spreminile so se Ravne. Na srečo pa so med nami še sodelavci, ki so bili aktivno udeleženi v povojni izgradnji železarn in od katerih se moramo mlajši še veliko naučiti. To predvsem zato, da bomo še hitreje uresničevali cilje, za katere so se borili tudi ravenski železarji že takoj po prvi svetovni vojni, še posebej velik pa je bil njihov delež v boju proti okupatorjem.

Z največjim ponosom in radostjo se spominjamo obiskov predsednika Tita leta 1958 in leta 1971 v železarni. To ni bil samo ogled železarn, ampak predvsem posvet, kako delati naprej, kaj izboljšati in popraviti.

Lani smo železarji izdelali štafetno palico in jo iz žarečega najplemenitejšega jekla poslali na pot po vsej Jugoslaviji. Trije mladi železarji so jo z našimi najbolj-

šimi željami v srcu ponesli na pot. Z največjo žalostjo smo ugotovili, da je bila zadnja, ki jo je tovariš Tito še osebno sprejel.

Železarna Ravne ima od vsega začetka svoj jasan razvojni koncept, ki temelji na proizvodnji plemenitih in kvalitetnih jekel ter na izdelavi množice končnih visoko kvalitetnih izdelkov iz teh jekel. Prav ta kombinacija kvalitete in raznovrstnosti z vidika možnosti prilagajati se trgu in njegovim potrebam, je in daje železarni Ravne stabilnost v njenem razvoju. Ob sočasni modernizaciji in dograditvi začrtanih proizvodnih programov bo naša prodornost ob ustrezni rasti produktivnosti dela lahko na domačem in tujem trgu še večja.

Prav danes smo priče otvoritve velikega in pomembnega objekta za vse nas, posebej pa še za delavce kovačnice, ko bodo spustili v poskusno proizvodnjo sodobno težko kovaško linijo. Pri tem objektu gre za naslednje poudarke našega razvoja:

— dosegli bomo izredno visok tehnološko-kvaliteten napredek proizvodnje

— proizvodnja bo mnogo bolj ekonomična

— zmanjšan bo fizični napor pri delu in izboljšano bo delovno okolje.

Fizična obremenitev človeka bo torej manjša, zato pa upravljanje teh naprav dosti odgovornejše in bo zahtevalo neprestano strokovno izpopolnjevanje. Vsekakor bo v začetku tudi zaradi časovnega zamika investicij v jeklarni in kovačnici precej težav. Prepričani

ve. Hrabriti pa nas morajo dokazati, da se da z dobrim delom, večjim delovnim elanom, večjim redom in predvsem z dobrimi medsebojnimi odnosi doseči tudi v težjih pogojih gospodarjenja solidne rezultate.

Naša delovna organizacija ima začrtane perspektive nadaljnjega razvoja, ki jih letos ob sprejemanju novega srednjeročnega načrta ponovno potrjujemo in dopolnjujemo.

Kot osnovno postavko smo si začrtali naloge na področju nadaljnjega razvoja socialističnih družbenoekonomskih in samoupravnih odnosov.

Dogovorili smo se tudi, da bomo v boju za višjo produktivnost našega dela v proizvodnjo uvedli

oblikah krepitve harmoničnega delovanja človeka.

Desetletje, v katerega stopamo, bo pomenilo veliko preobrazbo načina življenja. Nekatere osnovne zakonitosti bodo izstopile z vso ostrino. Zato že začenjamo intenzivno iskati nove vire energije, skrbimo za dovolj hrane, za dovolj surovin. To bo torej čas, ko bomo v naše delo in življenje kot stalnico vgradili vedno večje varčevanje na vseh področjih.

Zato naj nam bo osnovno vodilo v prihodnosti delo, povezano z dobro organizacijo ter s še večjo tehnološko in delovno zavzetostjo. Predvsem pa se bomo morali znati tovariško pogovoriti, pa četudi bodo pogoji gospodarjenja še težji.

Tone Bole

ZGODOVINA KOLEKTIVA JE ZGODOVINA DELAVCEV

Spoštovane tovarišice in tovariši!

Veseli me, da sem se lahko odzval vašemu vabilu in se udeležil jubilejne svečanosti vašega kolektiva. Na današnjem svečanem zboru smo se zbrali, ker kolektiv sprejema visoko odličje za jubilej obstoja in delovanja. Zato pred zbranimi jubilarji in gosti z veseljem opravljam zaupano mi častno nalogo, da izročim visoko odlikovanje »RED DELA Z RDEČO ZASTAVO«, s katerim je predsedstvo SFRJ odlikovalo va-

še delo in vaš jubilej. Naj pri tem namenim nekaj trenutkov fužinarju — jeklarju, ki je v davni preteklosti služil fevdalnemu gospodarju, kasneje kapitalističnemu izkoriščevalcu in danes kot gospodar lastnega dela gospodari v velikem opravljenem delu, ki se imenuje ravenska železarna. Zgodovina kolektiva ni zgodovina strojev in stavb, marveč je zgodovina delavcev, delavskega razreda, oblikovanja naprednih gibanj v kolektivu in njegovi bližnji ter daljni okolici.

S ponosom se lahko člani delovne skupnosti spominjajo številnih borbenih akcij tovarišev nekdanjih generacij. S ponosom se lahko spominjajo osebnosti Prežih Voranca, Kokala in njegovih sotovarišev — udeležencev španske revolucije, ki niso živeli in delovali samo na Ravnah oziroma v Mežiški dolini, ampak je njihovo revolucionarno delovanje pomenilo tudi velik prispevek v revolucionarnem gibanju delavskega razreda Slovenije, Jugoslavije kakor tudi v mednarodnem komunističnem gibanju.

Namenoma sem nekaj besed posvetil pomenu in vlogi delavcev kolektiva v tedanjem času in tudi vlogi revolucionarjev v tovarni oziroma v Mežiški dolini, da nam bo bližja stvarnost politične in organizacijske pripravljenosti vse ljudskega odpora teh krajev v letu 1941, ko je vojna vihra zajela tudi našo domovino, da nam bo bližji vloga in pomen delavskega razreda, ki je v vseljudski vstaji in v celotni osvobodilni borbi igral in odigral posebno in pomembno vlogo. Lahko trdimo, da je bil zavesten in organiziran delavski razred eden od žarišč odporne gibanja v tem delu naše domovine.

Ko sem pripravil teh nekaj besedi, ki jih danes naslavljamo slavljenju, sem povzel tiste pobude in tista pomembna dejanja, ki jih je nanizal oziroma opisal koordinacijski odbor Slovenskih železarn kot predlagatelj odlikovanja. To so tista pomembna dejanja, ki so dajala najmočnejše pospeške v rasti kolektiva od rojstva do danes, so tudi vsebina sklepov, sprejetih na seji CK Zveze komunistov Slovenije pred dnevi, naslovljenih na združeno delo in na vse družbenopolitične organizacije na Slovenskem. Mislim, da je prav, da jih danes, čeprav na jubilejni svečanosti, omenimo in ne samo kot besede pohvale, ki spadajo k čestitki, temveč predvsem v razmišljanje sedanjega trenutka, ko se otepamo s težavami inflacije in nestabilnega gospodarstva, in trenutka, v katerem pripravljamo vizijo družbenega in gospodarskega razvoja za prihodnje obdobje.

V predlogu za odlikovanje vašega kolektiva je napisano, da je tako izjemni gospodarski napredek uspel prav zato, ker je delovni kolektiv ves čas samoupravno, odgovorno in angažirano deloval ter uresničeval vsa tista vsebinska načela, ki so zapisana v ustavi in ki jih razčlenjuje in povzema zakon o združenem delu.

Bežen pregled, kako je kolektiv gospodaril s celotnim dohodkom, predvsem pa tistim njegovim delom, ki je namenjen nadaljnemu razvoju in napredku vaše delovne organizacije, potrjuje, da so delavci ravske železarne dobro gospodarili z ustvarjenim dohodkom in da ne skrbijo samo za danes, temveč tudi za lepši jutri.

Ravska železarna se je pravočasno, hrabro, odločno in strokovno usmerila na sodobno tehnologijo, ima takšno izobrazbeno strukturo kadrov, ki omogoča samostojno razvijanje novih delovnih tehnoloških metod, novo tehnologijo izdelkov, zato lahko v sodelovanju z drugimi znanstvenimi in strokovnimi institucijami prenaša kolektivne izkušnje ter sodobne dosežke znanosti v lastno

prakso. Vse to vam je v veliko pomoč pri izdelovanju kvalitetnih in visoko vrednih proizvodov, ki jih poznajo in cenijo po vsej Jugoslaviji, sloves dobre kakovosti pa tudi na tržiščih izven naših meja.

Prodaja na tuje, vsaj tako kažejo podatki, nenehno narašča. Izvoz naj bi se v letošnjem letu približal skoraj 20 milijonom dolarjev, kar pomeni že skoraj 9-odstotno udeležbo vsega prodanega blaga v lanskem letu.

Namenoma sem poudaril tiste koristne in učinkovite dejavnike iz predloga za vaše odlikovanje, ki jih v sedanjem času za uspešno gospodarjenje najbolj potrebujemo. Nisem slučajno omenil in poudaril izvoznih dosežkov, za dimenzijo vaše produkcije jugoslovanski trg ne sme in ne more biti edino tržišče. Poslovna politika, ki gradi svojo bodočnost samo na domačem trgu, ni perspektivna niti postavljena na realna tla. Računamo, da so in bodo prizadevanja kolektiva, organov upravljanja in vodstva osredotočena tudi na osvajanje tujih tržišč, zlasti, če si priključimo v spomin vaše izvozne dosežke zadnjih let, ko izvoz pomeni že občuten delež vašega proizvodnega programa.

Ocena dosežanjega družbenega in gospodarskega razvoja pa ima v tem času še poseben pomen. Smo namreč v obdobju, ko se izteka sedanji srednjeročni plan in smo sredi prizadevanj za obliko-

Tovarišice in tovariši, v letošnjem letu je v naši domovini dobilo več kolektivov visoka delovna odličja. Na današnji svečanosti se boste odlikovancem pridružili tudi vi.

Priznanje kolektivu pomeni hkrati priznanje tudi občinskim političnim organizacijam in ravske občinske skupnosti, ker so ustvarjale takšno politično in družbeno ozračje, ki je omogočilo

kolektivu takšen razcvet in napredek.

Zato me še posebej veseli in si štejem v čast, da se lahko pridruživim čestitkam, ki ste jih in jih še boste prejeli za vaš jubilej, in odlikovanju z željo nadaljnega napredka vaše delovne organizacije in kraja, da bi v sreči in miru ustvarjali lepše življenje za nas in naše potomce.

Državna odlikovanja ob 360-letnici

27. novembra 1980 so v Titovem domu na Ravnah prejeli državna odlikovanja tisti naši delavci, za katere smo v naših TOZD in delovnih skupnostih po predpisanem postopku ocenili, da si jih s svojim požrtvovalnim delom v železarni ter v družbenopolitičnih organizacijah in društvih v zadnjih 10 letih najbolj zaslužijo. Nekateri so bili medtem upokojeni, drugi delajo zunaj železarne. — Vsem iskreno čestitamo!

Železarna Ravne pa je 28. novembra 1980 prejela visoko odlikovanje — **red dela z rdečo zastavo**.

Kotnik Stanko
Kranjc Anton
Merkaž Franc
Milinkovič Milojko
Pori Vladimir
Telcer Franc

Red dela s srebrnim vencem

Ban Vinko
Buhvald Pavel
Čeh Jože
Černe Franc
Dobnik Ivan
Drol Ivan
Ferk Alojz
Golob Jože
Gruden Jože
Hojnik Ivan
Hrašan Alojz
Janežič Alojz
Javornik Edo
Jovanov Dušan
Juvan Franc
Kerbec Jože
Kert Lovrenc
Kolar Jože
Konič Jakob
Korbar-Knuplež Nada
Kos Ivan
Kotnik Stanko
Kovačič Stanko
Krauberger Betka
Krautberger Franc
Kričej Edvard
Krušič Vinko
Lampret Stanislav
Legner Franc
Leskošek Franc
Lipovšek Ivan
Marolt Franc
Matvoz Štefan
Mesner Franc
Miklavc Ivan
Nabernik Dominik
Obritan Franc
Orešnik Rudi
Petrač Janko
Polanc Anton
Potnik Alojz
Potočnik Jože
Potočnik Marija
Radovič-Emeršič Olga
Sedešak Jože
Slemenjak Franc
Strašek Bogomir
Strgar Franc
Štrekelj Alojz
Trokšar Jože
Turjak Franc
Tušek Franc
Uršnik Franc
Valente-Šmidhafer Cvetka

Medaljo zaslug za narod

Jonke Helmut
Kamnik Štefan
Kosmač Jože
Krajnc Mirko
Mihelič Ivan
Nagernik Filip
Novšek Ivan



Tako svečano je bilo v TOZD armature na Muti

vanje prihodnjega. To je trenutek, ko moramo prehojeno pot v razvoju materialnih sil in celotne družbe kritično soočiti z zastavljenimi cilji in nalogami. To bo podlaga, da jasneje spoznamo ovire, hkrati pa se učinkoviteje družbeno organiziramo in ustvarjalne moči usmerimo na ključna vprašanja našega razvoja.

Če se bomo v sleherni samoupravni organizaciji in skupnosti lotili tega z odgovornostjo, ki jo od nas zahteva položaj samoupravljalca, storimo lahko še marsikaj, da dosledneje uresničimo ali se vsaj bolj približamo načrtovanim smotrom razvoja. S tem bomo ustvarili tudi trdnejšo podlago za uresničevanje interesov in potreb dela ter življenja v naslednjem srednjeročnem obdobju in okrepili našo socialistično samoupravno skupnost.

Odlikovanja so prejeli:

Red republike s srebrnim vencem
Fale Franc

Red dela z zlatim vencem

Borštner Jože
Dobovišek Milan
Geršak Jože
Kogelnik Roman
Šipek Mitja

Red republike z bronastim vencem

Levar Franc
Mak Blaž
Srebotnik Franc
Šisernik Franc
Zabel Franc

Red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Gostenčnik Ivan
Homan Jože
Košak Franc

Oderlap Franc
Ošlovnik Ludvik
Paradiž Rajko
Pešl Mirko
Prednik Jože
Pudgar Jože
Šipek Rudolf
Tušek-Blatnik Ela
Zatler Vinko

Medaljo dela

Kerbev Drago
Lapuh Jože

Marcen Aleksander
Mlakar Ivan
Radijenovič-Berneker Marija
Skledar Jože
Šteharnek-Kraiger Silvestra
Zohar Jože

Medalja za vojaške zasluge

Čapelnik Ivan
Potočnik Jožef
Praprotnik Danijel
Skrivalnik Alojz
Šuler Jože

Med železarji komunisti

OO ZKS TOZD VALJARNA

»Le z izpolnjevanjem planskih obveznosti bodo delavci v TOZD valjarna prispevali svoj delež k uresničitvi ekonomske stabilizacije. Mislim, da smo lahko valjarji z letošnjimi poslovnimi rezultati dokaj zadovoljni, in da bomo kljub temu, da nekaj časa bluming zaradi okvare ni obratoval, izpolnili letošnji plan,« je povedal **Rade Radovič**, sekretar OO ZKS.

Za uresničitve plana so valjarji že ob razpravah o poslovanju v devetih mesecih izdelali dodatne akcijske programe po oddelkih. Za tak ukrep so se odločili predvsem zato, da bodo do konca leta realizirali sprejete stabilizacijske ukrepe.

Kljub temu, da bi letos morali v TOZD valjarna s posodobitvijo nekaterih del predvsem odpraviti ozka grla v proizvodnji, tega niso

uspeali storiti. Tako morajo še vedno delavci v oddelku adjustaže vse delo opraviti ročno. O tem, zakaj ni prišlo letos do posodobitve, so nedavno spregovorile tudi vse družbenopolitične organizacije in samoupravni organi. Sprejeli so stališče, da je treba nekatere oddelke čimprej posodobiti. Že v kratkem bodo končana taka dela pri kontrolni liniji za gredi-ce. Vse druge posodobitve pa naj bi izvršili v prihodnjih letih.

Komunisti valjarne še vedno ugotavljajo, da imajo v tehnološki in delovni disciplini precej rezerve. Se vedno imajo namreč precej neopravičenih izostankov z dela in bolniške raste. Tako je najvišji odstotek bolniške v oddelku adjustaže, kar pa je zaradi težkega fizičnega dela razumljivo.

OO ZKS TOZD JEKLARNA

Kljub temu, da je TOZD jeklarne že spomladi letos obvestila poslovodni odbor in kadrovska služba o tem, da v topilnici dnevno na izmenah primanjkuje delavcev, se stanje še vedno ni izboljšalo. Zaradi tega je med jeklarji precej negotovanja in nezadovoljstva, ki se je pred nedavnim še povečalo, ko jih je kadrovska služba obvestila, da je v jeklarni po planu dovolj delavcev.

»Mogoče bi jih bilo dovolj, če bi res vsi vsak dan prišli na delo. Ker imamo tudi jeklarji letne dopuste in zaradi težkega dela tu in tam potrebujemo zdravniško pomoč, so naše izmene večkrat nepopolne. Tako je zadnje čase vsak dan in že leta, pa se ne ukrepa. Tako daleč smo že prišli, da včasih na kateri izmeni manjka več kot 50 odstotkov delavcev in da morajo tisti, ki so prišli na delo, opraviti delo tudi za odsotne. Topilnica ni obrat, v katerem se lahko zaradi pomanjkanja delavcev za kratek čas ustavi kakšen stroj in kjer se lahko z nadurnim delom nadoknadi izgubljena proizvodnja. Pri nas je čisto drugače,« je dejal **Andjelko Krautberger**, sekretar OO ZKS.

Okrog pomanjkanja delavcev so komunisti in drugi večkrat razpravljali. Ker pomoči in rešitve ni bilo od nikoder, so se reševanja lotili kar znotraj TOZD, s premostitvijo delavcev tja, kjer jih najbolj potrebujejo. Če tega ne bi storili, bi letos začasno obstala marsikatera elektroobložna peč. Poleg pomanjkanja delavcev

pa jeklarje, predvsem tiste, ki so morali in še vedno morajo opravljati delo tudi za odsotne — spravlja v slabo voljo neustrezno nagrajevanje za prekomerno opravljeno delo. Jeklarji so že nekajkrat odkrito povedali, če že morajo delati za dva, da naj bi bili temu primerno tudi nagrajevani.

»V jeklarni sicer imamo korekcijski faktor za nagrajevanje v takšnih primerih, ki so pri nas stalno prisotni. Okrog nagrajevanja smo nedavno spregovorili tudi na razširjeni seji, na kateri so bili prisotni predstavniki poslovodnega odbora in družbenopolitičnih organizacij naše TOZD. Takrat smo povedali, da je ta faktor prenizek za objektivno nagrajevanje, in da bi ga bilo treba povišati v odstotkih. Smatramo pa, da bi bilo najbolj pravično, da bi se ta faktor ukinil in da se naj na izmenah zagotovi dovolj delavcev. To pravimo zato, ker danes ni zaželeno, da en delavec ves mesec dela za dva, in potem gre za nekaj časa v bolniško,« je poudaril tovariš **Krautberger**.

Kljub težavam, ki spremljajo naše jeklarje že vso letošnje leto, pa zaradi tega niso nič manj prizadevni pri uresničevanju stabilizacijskih ukrepov. O tem tovariš **Krautberger**.

»Z doseženimi poslovnimi rezultati smo lahko tudi jeklarji zadovoljni, kljub temu da verjetno do konca leta ne bomo izpolnili načrtovane interne tonaže (218.000 ton



Po proclavi so si gostje ogledali nove prostore Kovinarstva

jekla). Bomo pa storili vse, da bo dosežen letni plan 215.000 ton. Prav v tej zaostreni gospodarski situaciji pa naša osnovna partijska organizacija ugotavlja nedisciplino tudi med komunisti. Celo člani ZK so se pričeli izogibati političnih in drugih akcij. Nekateri, za te vemo, kdo so, niso bili zainteresirani za izvedbo referendumov. S tem ko niso prišli

na volišča, niso kršili samo partijskih načel, ampak so pozabili tudi dolžnosti vsakega delavca. Tudi udeležba komunistov na raznih sestankih je zadnje čase vprašljiva. Zato smo o tem kritično spregovorili tudi na sestanku OO ZKS. Predvsem pa smo se člani sekretariata pogovorili s tistimi, ki se največkrat neopravičeno niso udeležili sestankov.»

OO ZKS TOZD JEKLOLIVARNA

Kljub temu, da je Franc Sedelšak, sekretar te OO ZKS že dalj časa bolan in da je njegov namestnik v politični šoli, se delo te partijske organizacije v popolnosti izvaja.

»Tako po odhodu sekretarja in njegovega namestnika smo vse aktivnosti osnovne organizacije in sekretariata prevzeli člani sekretariata. Ker smo tudi v naši OO ZKS že pred tem razdelili med komuniste določene naloge in aktivnosti, ni bilo bojazni, da bi politično delo v TOZD zamrlo. Sicer pa smo v jeklolivarni že v začetku leta sprejeli dokaj pester akcijski program, ki je v celoti namenjen uresničevanju ekonomske stabilizacije. Ob izteku leta ugotavljamo, da smo ta program dokaj uspešno uresničevali. To pa zato, ker za reševanje problemov nismo bili zadolženi samo komunisti, ampak vsi zaposleni v TOZD,« je povedal **Zdravko Fajmut**, član sekretariata.

Poleg vseh družbenopolitičnih akcij, ki so jih letos realizirali komunisti, so tudi natančno spremljali poslovanje TOZD. Tako so ob analizi poslovanja v devetih mesecih ugotovili, da so na njihove ne preveč dobre poslovne rezultate močno vplivale podražitve reprodukcijskih materialov in energije. Ker na politiko cen niso mogli vplivati, so poiskali notranje rezerve. Spoznali so, da imajo nekaj rezerve v delovni in tehnološki disciplini, predvsem pa v varčevanju z reprodukcijskimi materiali in energijo. Že sedaj so z akcijskim programom med delavci dvignili delovno zavest in s tem produktivnost, ki je letos precej porasla, saj bo prvič v TOZD jeklolivarna letna blagovna proizvodnja preseгла 10.000 ton.

Precej pozornosti pa posvečajo tudi nagrajevanju po vložnem delu in socialno kadrovskim teža-

vam. Tako so nedavno vse družbenopolitične organizacije na skupnem sestanku kritično spregovorile o vseh nerešenih vprašanjih. Dogovorile so se, da je treba v jeklolivarni nemudoma urediti nagrajevanje po vložnem delu, sočasno pa tudi ugotoviti socialno varnost delavcev z najnižjimi osebnimi dohodki.

Franc Rotar

AFORIZMI

Najlepše v svojem življenju štejemo samo po trenutkih.

V življenju nikoli ni prav, če sebi ali drugim kaj očitata. Živi od ure do ure in prav primi, kar ti čas prinese, pa boš imel bistro glavo in boš lahko spal.

Vsaka krivda svojo kazen zahteva, ker nosi kal zanjo že od vsega začetka v sebi.

Kdor je čist, ne hrepeni po kazni.

Kdor ne hrepeni po kazni, tega ni mogoče ukleniti z bolečino.

Komur ne moreš zadajati bolečin, nad tistim nimaš moči.

Ni žalostno to, da ste se pregrešili nad drugimi — žalostno je, da ste se pregrešili sami nad seboj, nad svojimi bogatimi močmi in darovi.

Ali je mar res tako, da najbolj obsojamo tiste, ki smo jih najbolj nevoščljivi?

Ženska, ki išče pri moškem samo korist, brez prave ljubezni, in misli, da je moški šivalni stroj, naj se nikoli ne poroči. Naj živi sama, svobodno kot kukavica!

ZAHTEV PO BENEFICIRANI DELOVNI DOBI POGOSTNEJŠE

V zadnjem času se na sestankih pogosteje ponavljajo vprašanja o beneficirani zavarovalni dobi. Pri tem gre zvečinoma za delavce, ki v dosedanjih zakonskih predpisih te bonitete niso uveljavili in želijo, da bi se jim to priznalo zaradi približne enakosti dela in obremenitev z ostalimi, ki to imajo, ali pa želijo, da se jim zavarovalna doba prizna na novo.

Največ spornih vprašanj je za tista dela in naloge, ki jih zakonski predpisi niso vključili (delavci izven metalurških obratov, npr. vzmetarna, kontrola, vzdrževalci) in so bile v posameznih organizacijah različno upoštrevane ali pa tudi sploh ne. Te neenakosti so se jasno pokazale, ko je prišlo med Slovenskimi železarnami do pogoovorov o teh vprašanjih. Vsi ti primeri pa seveda predstavljajo manjši del od tistega skupnega števila, ki so že rešeni.

Zakonski predpisi, kjer so natančno naštet delovna mesta, so ustvarili v delovnih organizacijah precej težav in neskladnosti tudi glede višine priznane bonitete. Tako je nekaterim priznana boniteta 12-14 mesecev, drugim 12-15 mesecev, pri tem pa je prišlo do nasprotij, ki še vedno obstajajo. Iz vseh teh razlogov je bila v naši delovni organizaciji imenovana posebna strokovna komisija, v kateri so predstavniki prizadetih TOZD z nalogo, da te probleme rešujejo. Tudi na ravni SOZD obstaja taka komisija, ki pa mora uskladiti vse neenakosti med Slovenskimi železarnami. Nekaj zadev so že rešili: npr. vprašanje vzdrževalcev v Štorah in delovodij v jeklarni ter lahkkih kovačev pri nas.

Naša komisija je vzela za izhodišče, da je potrebno vsakomur, ki bi bil glede na težke in zdravju škodljive delovne pogoje, pa tudi glede na povečane telesne obremenitve ob delu in kjer ni možno zagotoviti ustreznih varstvenih ukrepov, priznati ustrezno stopnjo beneficirane delovne

dobe. Vsem tistim, ki pogojev ne izpolnjujejo, se zavarovalna doba zmanjša ali tudi ukine.

Strokovna služba varstva pri delu je v ta namen pripravila vse podatke o ekoloških obremenitvah, iz katerih so bile razvidne obremenitve na posameznih delih in nalogah. Odločitev komisije, ki je strokovno gradivo pregledala, je bila ta, da se vse tiste, ki izpolnjujejo najmanj 5. skupino posebnih pogojev dela in najmanj skupino C fizičnega napora, uvrsti med predloge za benefikacijo. Izdelan je že dopolnilni predlog, ki vključuje nekaj novih predlogov za beneficirano delovno dobo, nekaterim višino bonitete spreminja navzgor ali navzdol ali pa je predlagana ukinitve. Spremembe so obenem tudi revizija, ki je sami ne moremo izvesti, zato teče akcija še na ravni SZ. Naši so strokovno gradivo odstopili članicam SOZD, da bi ga tudi one pripravile na podoben način, saj drugače primerjava ne bi bila možna.

V naši železarni težijo za tem, da bi v tem procesu uveljavljanja bonitet, ki še dolgo ne bo zaključen, v sedanjem obdobju rešili najbolj kritične primere in uskladili na ravni SZ tisto, kar je že priznано. Naslednji cilj pa je opraviti celotno revizijo, pri kateri bo potrebno to boniteto zmanjšati ali ukiniti. Razlog za to so tehnične in tehnološke izboljšave ter varstveni ukrepi, ki odpravljajo škodljivosti in nevarnosti do te stopnje, pri kateri neposredna ogroženost zdravja ne obstaja več.

Beneficirana delovna doba pa je tudi draga; našo delovno organizacijo stane približno eno milijardo letno. Breme nosijo TOZD, kjer za vsakega zavarovanca plačujejo poseben prispevek, ki ni ravno majhen. Zato želja, da bi se sredstva čim bolj vlagala v preventivo.

(Podatke za ta članek je dal vodja službe za VPD.)

bil mesečni plan presežen za 5,7 odst. V TOZD se še vedno soočajo s problemom premalo kvalitetnih surovin, ki povzročajo hude motnje v proizvodnji (prekormen izmeček). K tem težavam se je v zadnjem času pridružila še nezanesljivost dobav raznih ključnih surovin (kromitni pesek, lepilo za maske itd.).

Zelo problematična postaja iztrošenost strojev in naprav v vseh proizvodnih oddelkih, kar zmanjšuje tehnološko učinkovitost proizvodnje in slabša kakovost litine, proizvodnja pa je zaradi tega čedalje dražja. TOZD sama tudi nima dovolj sredstev za pokrivanje hitro naraščajočih stroškov tekočega in investicijskega vzdrževanja.

zaradi pomanjkanja vložka dosežen le z 8,0 odst. Asortiman je bil v minulem mesecu ugoden, vendar pa je bilo nekaj manjših težav pri vzdrževanju.

TOZD ORODJARNA. Prekoračitev plana skupne proizvodnje v TOZD znaša 50,0 odst., s tem pa je bil znatno prekoračen tudi plan odpreme in fakturirane bruto realizacije. Dela v TOZD je potekalo predvsem na zaostankih iz preteklega leta.

TOZD STROJI IN DELI. TOZD je prekoračila mesečni plan skupne proizvodnje za 7,9 odst. Tako znaša proizvodnja pri obdelanih ulitkih 39,7 odst., obdela-



Podpredsednik predsedstva SFRJ Sergej Kraigher med nami

TOZD VALJARNA. TOZD je presežla plan skupne proizvodnje za 6,3 odst. kljub zmanjšanimu časovnemu fondu zaradi praznikov. Tako znaša prekoračitev na težki progji 3,6 odst., na srednji 6,4 odst. in na lahki 90,6 odst. Zaloga hladnih ingotov je bila zvaljana v celoti. Očiščenih gredic pa je bilo le 90,0 odst. lanskoletna poprečne mesečne proizvodnje. Precejšen porast je v asortimanu toplotne obdelave jekla, tako kaljenja, napuščanja, napetostnega žarjenja kakor tudi pri rekristalizaciji.

TOZD KOVAČNICA. Za mesec november je predvsem značilna navidezno večja proizvodnja, saj je bila zaradi inventure prevzeta tudi tista proizvodnja, ki običajno ostane v pečeh na ohlajevanju. Vendar pa je bila skupna proizvodnja dosežena le v višini 94,8 odst. Na splošno pa lahko rečemo, da je proizvodnja v TOZD potekala brez večjih zastojev, le v lahki kovačnici so bile pogoste okvare na krčilnih strojih.

28. novembra ob proslavi 360-letnice železarstva in 30-letnice samoupravljanja je lahko TOZD prikazala še eno delovno zmago. Z velikimi prizadevanji so uspeli usposobiti vse naprave na kovaški liniji do takšne mere, da so ob otvoritvi lahko prikazali tehnološki potek dela.

TOZD JEKLOVLEK. Plan skupne proizvodnje je TOZD presežla za 10,2 odst. Prekoračena je bila proizvodnja vlečenega jekla za 18,8 odst., brušenega 7,2 odst. in luščenega za 4,0 odst. Predvideni plan vlečene žice pa je bil

nih odkovkih 99,3 odst., valjih 148,5 odst., sestavljenih izdelkih 4,6 odst., strojih in napravah 43,4 odst. in raznih izdelkih interne proizvodnje 36,9 odst. Zaradi raznih nevedčnosti je ostalo precej proizvodov neodpremljenih (neizvedena termična obdelava, prepozen prevzem s strani kupca itd.). Tako nista bili odpremljeni dve stiskalnici za SZ, ker ni bilo pravočasno dostavljenih pahov z Reke.

TOZD INDUSTRIJSKI NOŽI. Predvideni mesečni plan proizvodnje je bil v novembru dosežen v višini 71,2 odst., saj je izostala predvsem proizvodnja compound gredic. Prekoračitev mesečnega plana beležimo pri proizvodnji nožev za 3,0 odst., medtem ko je bilo izdelanega brzoreznega orodja le 33,4 odst. Proizvodnja obdelanih palic pa je bila presežena za 46,2 odst.

TOZD PNEVMATIČNI STROJI. Plan skupne proizvodnje je bil v TOZD presežen za 33,4 odst. Tako znaša prekoračitev pri pnevmatičnih strojih 21,2 odst., orodju za pnevmatične stroje 42,9 odst., lafetah 12,5 odst. in vrtnem orodju 75,0 odst. Še ugodnejši pa je presežek plana odpreme in fakturirane eksterne bruto realizacije. Rezultati bi lahko bili še boljši, če ne bi bilo zastojev na že tako izrabljenem strojnem parku, nekaj izpadov pa je bilo tudi zaradi bolezenskih izostankov in rednih dopustov.

Kako izpolnjujemo planske obveznosti

V novembru smo presežli plan skupne proizvodnje za 1,7 odst. V kumulativni tako zaostajamo le za 0,1 odst. Z zaostankom 0,1 odst. je bil dosežen tudi predvideni plan odpreme, v kumulativni pa tu zaostajamo za 1,4 odst. Visoka je prekoračitev fakturirane eksterne bruto realizacije (24,5 odst.). S to prekoračitvijo je prišlo tudi do prekoračitve plana v kumulativni za 1,2 odst. Planirani izvoz je bil večji za 34,0 odst., tako da je tudi tu precej izboljšana kumulativa, zaostanek znaša sedaj le 3,5 odst. (v oktobru 7,3 odst.)

TOZD JEKLARNA. Mesečni plan skupne proizvodnje je bil dosežen s 97,1 odst., operativni plan pa s 101,9 odst. Proizvodnja je potekala normalno. Posebnih zastojev ni bilo, nekoliko problemov je bilo le zaradi hudega mraza, saj so hale odprte zaradi gradnje podaljškov. Staro železo je bilo tako po kvaliteti kot po obliki nekoliko slabše kot običajno, vendar je delo potekalo brez večjih problemov.

TOZD JEKLOVLEK. TOZD je v novembru kljub majhnemu številu delovnih dni dosegla dober proizvodni rezultat, saj je

OB ROBU:

KAJ POGREŠA
DELEGAT
V GRADIVU

V teh tednih pretresamo na sejah samoupravnih organov med drugim tudi plane, v zvezi s tem investicije, v zvezi z vsem pa seveda še osebne dohodke. Gradiv ne manjka, tudi strokovnosti jim še ni kdo oporekel. Vseeno pa delegati vprašujejo, razpravljajo, želijo dodatna pojasnila in so z njimi potem zadovoljni ali pa tudi ne.

Nekaj takšnega kot zadrego vzbudijo pri strokovnjakih tisti delegati, ki vprašajo naravnost:

»V gradivu ne piše, kaj bo, če tole investicijo potrdimo, kaj pa, če je ne. Naj mi kdo razloži!«

Razlage so bolj ali manj prepričljive, takšni primeri pa vedno znova kažejo, da naše strokovne službe pri pripravi gradiv še vedno mnogo premalo (včasih pa sploh ne) upoštevajo **pravila za pripravo kratkih informacij**. Ta jasno povejo, da so **temeljne sestavine** informacij tele:

1. namen gradiva
2. kakšen je družbeno-politični motiv gradiva
3. katere novosti gradivo prinaša
4. katere rešitve gradivo predlaga za spremembo stanja oz. za sprejem odločitve
5. kakšne bi bile materialne in druge posledice, če se gradivo sprejme oz. zavrne
6. kdo je o gradivu že razpravljal in kakšne so bile morebitne pripombe
7. kakšen naj bi bil nadaljnji postopek.

Ne smemo biti torej užaljeni, če delegati vedno bolj pazijo, kako bodo sebi in nam rezali kruh in če zato želijo, kolikor je mogoče največ podatkov, ki jim bodo odločitve olajšali. Do tega imajo vso pravico.

Marjan Kolar

T O Z D	ODSTOTEK DOSEGANJA NAČRTOVANE (ga)							
	SKUPNE PROIZVODNJE		ODPREME		FAKTURIRANE EKSTERNE REALIZACIJE (bruto realizacija)		IZVOZA	
	november	kumulativ.	november	kumulativ.	november	kumulativ.	november	kumulativ.
JEKLARNA	97,1	99,3	-	-	-	-	-	-
JEKLOLIVARNA	105,7	102,2	103,4	103,6	112,7	102,7	102,9	139,4
VALJARNA	106,3	99,9	98,0	96,2	113,5	99,7	77,6	88,1
KOVAČNICA	94,8	102,6	91,8	104,7	140,0	110,6	41,1	102,9
JEKLOVLEK	110,2	106,2	105,4	106,9	103,8	102,0	88,0	88,4
ORODJARNA	150,0	92,7	130,8	78,8	142,0	95,4	-	-
STROJI IN DELI	107,0	89,2	111,3	89,6	122,5	86,0	573,2	79,2
- noži, brzorezno orodje	100,0	101,4	92,7	98,7	111,8	101,2	84,3	79,6
- gredice	-	60,4	-	-	-	-	-	-
- palice	146,2	144,1	145,1	141,4	173,1	156,2	-	-
INDUSTRIJSKI NOŽI	71,2	92,1	99,6	105,4	112,6	102,0	84,3	79,6
PNEVMATIČNI STROJI	133,4	101,5	146,4	101,0	209,1	120,0	66,3	99,5
VZMETARNA	96,1	103,6	102,1	103,3	120,0	109,5	50,0	145,1
REZALNO ORODJE	100,0	110,3	65,8	104,0	115,7	111,9	309,7	161,1
KOVINARSTVO LJUBNO	101,0	103,9	75,0	102,0	132,7	89,0	-	-
KALILNICA	-	-	-	-	123,8	110,1	-	-
STOR. DRUGIH TOZD-DS	-	-	-	-	164,4	95,3	-	-
SKUPAJ DELOVNA ORGANIZACIJA	101,7	99,0	99,0	98,6	124,5	101,2	134,0	96,5

ODSTOTEK DOSEGANJA OPERATIVNEGA PLANA
SKUPNE PROIZVODNJE

T O Z D	NOVEMBER	KUMULATIVNO
JEKLARNA	101,9	99,5

T O Z D	ODSTOTEK DOSEGANJA V PRIMERJAVI Z ENAKIM OBDOBJEM LANI							
	SKUPNE PROIZVODNJE		ODPREME		FAKTURIRANE EKSTERNE REALIZACIJE		IZVOZA	
	november	kumulativ.	november	kumulativ.	november	kumulativ.	november	kumulativ.
JEKLARNA	99,9	100,2	-	-	-	-	-	-
JEKLOLIVARNA	118,1	103,8	113,1	106,0	134,8	134,3	100,7	161,5
VALJARNA	110,8	102,2	108,8	99,8	160,6	135,3	109,9	136,4
KOVAČNICA	89,7	105,5	98,9	100,6	206,5	144,7	41,3	153,7
JEKLOVLEK	155,4	117,6	226,0	121,3	282,9	153,6	355,6	245,1
ORODJARNA	-	-	-	-	-	-	-	-
STROJI IN DELI	108,7	96,3	120,1	100,4	152,9	118,8	195,9	88,2
- noži, brzorezno orodje	127,3	142,0	139,1	138,5	193,2	160,3	231,2	192,5
- gredice	-	85,1	-	-	-	-	-	-
- palice	65,5	60,8	100,0	62,6	125,0	75,9	-	-
INDUSTRIJSKI NOŽI	105,0	104,1	125,0	109,9	183,5	154,7	231,2	192,5
PNEVMATIČNI STROJI	91,8	84,8	101,7	86,8	261,7	147,9	229,5	133,9
VZMETARNA	104,1	109,4	107,1	108,8	166,2	140,7	93,6	111,7
REZALNO ORODJE	78,9	89,7	83,3	92,0	186,8	149,7	179,7	116,0
KOVINARSTVO LJUBNO	69,7	91,6	69,9	103,9	256,6	120,0	-	-
KALILNICA	-	-	-	-	254,6	138,7	-	-
STOR. DRUGIH TOZD-DS	-	-	-	-	246,0	146,6	-	-
SKUPAJ DELOVNA ORGANIZACIJA	105,7	101,8	112,0	102,1	178,2	137,8	140,9	140,0

TOZD VZMETARNA. Plan proizvodnje v TOZD ni bil dosežen saj je znašala proizvodnja vzmetnih palic komaj 58,4 odst., medtem ko znaša prekoračitev plana proizvodnje vzmetnih listov 4,8 odst. Glavni vzrok za nedoseganje plana je predvsem 10-dnevno popravilo kalilne linije, primanjkovalo pa je tudi delavcev in vloženo materiala.

TOZD RO PREVALJE. TOZD je dosegel predvideni plan skupne proizvodnje 100,0 odst., pri odpremi pa znaša zaostanek 34,2 odst. Primanjkovalo je predvsem dela na ploščinskih brusilnih strojih. Kapacitete za profilno brušenje rezkarjev pa so bile premajhne, kar je bistveno vplivalo na zmanjšanje proizvodnje rotacijskega orodja. Pri proizvodnji krožnih žag pa je bilo

najbolj opazno pomanjkanje karbidne trdine.

TOZD KOVINARSTVO LJUBNO. V novembru je TOZD prekoračila predvideni plan skupne proizvodnje za 1,0 odst., pri odpremi pa je zaostala za 25,0 odst., medtem ko znaša prekoračitev predvidenega plana fakturirane eksterne bruto realizacije 32,7 odst.

glasilo mladih delavcev železarne ravne

mladi fužinar

priloga informativnega fužinarja

Leto VII

Ravne na Koroškem, 26. decembra 1980

Št. 11



»Mladi fužinar« izhaja kot mesečna priloga Informativnega fužinarja. Uredniški odbor: Peter Metulj, Irma Fajmut, Karlo Kreuh in Marjana Kjorpenčev, ki odgovarja tudi za vsebino »Mladega fužinarja«.

OB NOVEM LETU

Da! Sneg, vse polno raznobarnih lučk ob cestah in na novoletnih jelkah, praznično okrašene izložbe, trgovine pa dobro založene. Opolnoči bodo zagorele sveče, »zapokali« šampanjci, s silvestrskim poljubom si bomo zaželeli srečo. Smeh in dobra volja bosta povsod doma.

V tem času pa delamo tudi »obračun« svojega dela, ozremo se na prehojeno pot.

Lepo je gledati cicibančka, ki radovednih oči hiti v vrtec; ponosen je pionir, ki si v »hiši učenosti« nabira znanje in prve izkušnje v življenju; na svoje uspehe smo ponosni mladi Jugoslovani; na prehojeno pot so ponosni tudi naši starši, dedki in babice...

Ponosni in žarečih oči se pogovarjamo o naših uspehih, naših pridobitvah. Ponosni smo, da smo takšno stopnjo gospodarskega in družbenega razvoja »dosegli« z lastnimi silami; ponosni, da smo proizvajalci in samoupravljalci hkrati; ponosni, da si sami kujemo lepše in srečnejše dni.

Vsega tega se veselimo. Žalost pa nas spreleti, ko spoznamo, da se veselimo sami — brez svojega idola in resničnega prijatelja — tovariša Tita. Veselil se je z nami vsakega uspeha, s svojimi izkušnjami in vizionarnostjo pa nam je pomagal v najtežjih dneh. Prežeti z optimizmom in zavedni bomo premagali vse težave na naši poti in nadaljevali njegovo delo.

Spisek naših želja in potreb pa je še vedno dolg in raznolik: želimo si več novih vrtecev, več novih — sodobno opremljenih šol, novih tovarn in modernih strojev in naprav, klubskih prostorov in kulturnih ustanov, novih kilometrov sodobnih cest in železniških prog, več športnih igrišč in telovadnic... Toda denarnica dedka Mraza je »tanka«, sicer pa: v pričakovanju in željah je mnogokrat več lepote kot v njihovi izpolnitvi.

Ena želja pa nam je vsem skupna: da nadaljujemo Titovo — našo — pot; da razvijamo našo samoupravno, socialistično družbo, družbo enakopravnih narodov in

narodnosti; da bi se vsi narodi sveta med sabo sporazumeli in ustvarili mirno sožitje; da bi nikoli več ne bilo vojne.

In s to največjo željo tudi mi vsem bralkam in bralcem Informativnega in Mladega fužinarja, vsem sodelavkam in sodelavcem želimo:

SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO 1981!

Uredništvo



Mrzle strehe toplih domačij

MDA – tudi akcije solidarnosti

»Solidarnost« — beseda, ki jo Slovenci in Jugoslovani dobro poznamo. Pove nam veliko, pomeni pa še dosti več: zavest, da v nesreči — stiski — nisi sam.

Starši in naš idol — tovariš Tito so »vcepili« v nas zavest, kako lepe lastnosti človeka so: poštenost, tovarištvo, pripravljenost pomagati sočloveku v stiski. Takšni smo tudi mladi železarji!

14. novembra nas je sekretar CK ZSMS Ravne na Koroškem tovariš GARB obvestil, da nas občani Lenarta prosijo, naj jim prihitimo na pomoč pri spravilu poljščin — sladkorne pese. Srečko — brigadir in predsednik komisije za MDA pri OK ZSMS Ravne, je pričel zbirati prostovoljce v železarni. Vsi, ki nas je poklical, smo mu pomagali in zbirali prostovoljce v svojih sredinah. Čeprav je bila sobota delovni dan, se nas je mnogo odločilo, da jo preživimo malo drugače. Odločili smo se, da bomo odšli na MDA »pospravljanje sladkorne pese«. Tudi mladi knapi, mladi pri Gradisu, Stavbeniku, Instalaterju... so se odločili, da to soboto preživijo zares delavno. Zaostajali pa niso gimnazijci in dijaki ŠC, saj so se množično odzvali klicu.

Na Ravnah smo se pričeli zbirati kmalu po šesti uri na avtobusni postaji. Miro je sproti preverjal, kateri od 130 (!) prijavljenih brigadirjev in brigadirke je že prispel na »zbornico« mesto. Težko smo pričakovali avtobus, da pripelje mlade iz Črne, Mežice in Prevalj. Nič nismo bili presenečeni, da so prostovoljci avtobus »napolnili«. Miro je ponosno povedal: »123 mladih nas je!« Trije avtobusi z brigadirji in brigadirkami MDB »PREŽIHOV VORANC« so krenili proti Lenartu.

Ko smo prispeli na cilj okrog 9. ure, smo spoznali, kako dobrodošla bo naša pomoč. Nismo se zbal ne mraza ne blata. Obuli smo škornje, nataknili rokavice in »ruvali« iz zmrznjene zemlje sladkorno peso, sekali perje ter jo »zlagali« na velike kupe. Še vedeli nismo, kdaj je bila ura 12 in v dolgi

vrsti smo odšli proti »kasarnam«, kjer smo dobili okusen vojaški fižol. Po polurnem počitku smo se znova — še bolj zavzeto — zagnali in nalagali peso s kupa na traktor-ske prikolice in traktorji so jo drug za drugim odvažali na varno.

Za hip sem med delom postala, da si »poravnam hrbet«. Spoznala sem, kako smo se mladi, čeprav se med sabo nekateri le bežno poznamo, zlili v neločljivo celoto: »vsi za enega, eden za vse«, bi lahko rekli. Drug drugega smo spodbujali k še večjemu elanu. Zavedali smo se, da moramo čimveč pese »pospraviti« z njiv. Svoj »pečat« pa so prispevali tudi veterani, ki jih je z nami odšlo nekaj deset.

Ko smo »svoj teritorij« očistili, smo se odpravili proti avtobusu. Spotoma smo si umili roke in škornje. Izmučeni smo posedli v avtobus — toda ponosni, da smo nekaj poljščine rešili tudi mi.

Železarno Ravne je na tej humani akciji zastopalo 18 mladink in mladincev — poleg veteranov seveda. Kar precej, če upoštevamo, da je bil v železarni delovni dan. Pohvaliti moram sodelavce iz neposredne proizvodnje. Hoteli so sodelovati na tej akciji ter žrtvovati dan svojega dopusta. Prepričana pa sem, da bi bil odziv še večji ob »prosti« soboti.

Posebej ponosni smo lahko tudi na dijake ŠC — ti so bili številčno najmočnejše zastopani — na bodoče mlade železarje. Brigadirji in brigadirke njihove stalne brigade so skoraj vsi pristo soboto preživeli dokaj delavno.

Ob vsem tem pa sem se zamislila. Lepo — rešili smo del posevka — sladkorne pese — pred propadom. To je bila naša — mladinska — delovna akcija, akcija naše pomoči in solidarnosti (ob pomoči sindikata). Pa smo se kdaj vprašali, če kdo od naših sodelavcev, sokrajanov, znancev in prijateljev potrebuje takšno in drugačno pomoč?

Marjana Kjørpenčev

Mladi v TOZD komerciala

V januarju smo se zbrali predstavniki mlade generacije in skupno s predsednico IO OO ZS in sekretarjem OO ZK ugotovili, da smo v TOZD dokaj pasivni ter da je treba ustanoviti lastno OO ZSM. Ustanovni sestanek smo imeli 29. februarja, pripravil pa ga je tovariš Skutnik. Takrat se nas je zbralo 28. Izvolili smo petčlansko predsedstvo. Sestanku so prisostvovali tudi tovariš ravnatelj, predsednica IO OO ZS ter mentor — predstavnik OO ZK.

Ta dan smo bili člani na novo izvoljenega predsedstva take udeležbe veseli. Zavedali pa smo se odgovornosti, ki smo jo prevzeli. Ob svojem delu smo se srečevali — in se še srečujemo — s številnimi težavami. Med sabo smo se slabo (ali sploh ne) poznali, ugotoviti smo morali interese vrstnikov, vključevati smo se šele pričeli v družbenopolitično življenje TOZD, še danes pa se srečujemo s problemom, kako pritegniti mlade k delu v mladi

dinski organizaciji — le peščica nas je namreč pripravljena delovati med mladino.

V prizadevanjih, da oživimo delo mladih v TOZD, pa člani predsedstva nismo sami. Težave premagujemo skupaj s »sindikatom in partijo«. Sekretar nam z nasveti in izkušnjami precej pomaga, pa tudi predsednica sindikata si prizadeva, da bi mladi postali dobri samoupravljalci. Enake težnje zasledimo tudi pri mentorju.

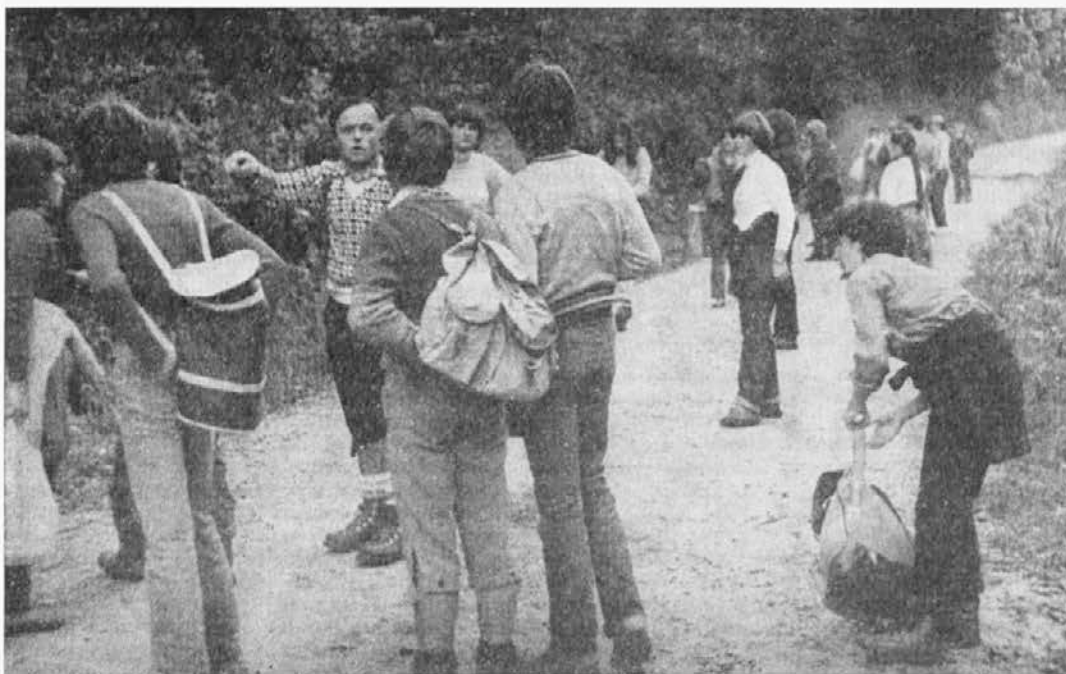
Na seje IO OO ZS in sekretariata OO ZK smo vabljeni tudi mladinci — celotno predsedstvo OO ZSM. Tako spoznavamo probleme TOZD ter lahko enakopravno odločamo o njihovem reševanju. Žal pa smo velikokrat le »opazovalci«. Za to ne krivimo nikogar. Sami smo krivi, ker ne znamo »izkoristiti prilik«, da bi postali »glasni«. Nekoliko smo se (v začetku) srečevali s težavo, ker problemov nismo dovolj dobro poznali, na ta način pa si nismo mogli ustvariti svojega mnenja — mnenja mladih — ter s svojimi predlogi in pripombami prispevali k hitrejšemu reševanju naših problemov. Pa še nekaj: predstavnik mladine komunisti redno vabijo na svoje seje.

Žal pa utripa mladih v naši TOZD še ni prav čutiti. Sprašujem se, zakaj? Je za pasivnost krivo samo predsedstvo? Je naša zavest res tako majhna?

Znali smo si ustvariti svoj dom, družino — zakaj si ne bi še razgibanega družbenega življenja?

Prav pa je povedati, da smo nekaj le naredili. Trije brigadirji so zastopali OO ZSM (in tudi TOZD) na MDA »KRAS '80«, dva sta dobila tudi pohvale. Prav tako smo pomagali pri izgradnji spominskega parka OF na Navrškem vrhu — na tej akciji je bil tovariš JUVAN celo udarnik. Aktivno smo se vključili pri izgradnji športno-rekreacijskega centra na Ivarčkem jezeru — delalo je 14 mladih. Svoje delegate pa smo poslali na srečanje mladih Slovenskih železarn na Jesenice, na srečanje borcev-železarjev na Ribnem, na srečanje mladih Jugoslovanskih železarn v Smederevu. Udeležili smo se srečanja s Smiljanom Rozmanom in tekmovali za Prežihovo bralno značko. Naše športnice pa so nas dokaj dobro zastopale na prvenstvu v namiznem tenisu. Žal pa nismo imeli predstavnika med mladinci. Opažamo pa, da so se akcij udeleževali bolj eni in isti.

Kaj storiti, da bo v naslednjem letu bolje?



Na pohodu nas je usmerjal mentor SSD tov. Stopar

Prizadevali si bomo dvigniti zavest naših mladih. Prikazati bomo poskušali mladini, da mladinska organizacija vzgaja mladega človeka, da bo kasneje sposoben prevzeti nase vedno težje in težje naloge ter da bo le-te znal pravilno reševati. Mladi se spoznavamo s pravicami in dolžnostmi proizvajalca in samoupravljajca. Prav povezanost v ZSM pa je porok, da bomo mladi znali pravilno odločati o rezultatih svojega dela, da bomo »odločni kovači jutrišnjega dne«. Precej aktivno bomo morali delovati na področju IPD — ne samo naša organizatorica, temveč tudi predsedstvo. Poživiti pa bomo morali tudi delo ostalih organizatorjev. Svoje delegate imamo tudi v delavskem svetu. Nanje bomo morali vplivati, da bodo zastopali naša stališča ter da bodo

podajali tudi povratne informacije. Skupaj z OO ZK bomo vso pozornost posvetili delu mladih komunistov, saj z njihovim delom nismo zadovoljni. Ob izteku leta pa ugotovljamo, da bomo morali sodelovati z drugimi OO ZSM ter s KS OO ZSMS ŽR še poglobiti sodelovanje.

Se pravi: člani predsedstva bomo s svojo aktivnostjo ter boljším informiranjem »pristavili svoj lonček«. Pa vi, mladinke in mladinci — ga boste tudi vi?

Že sedaj vas vabim na programsko konferenco v januarju, da bomo probleme in težave rešili v naše in vaše zadovoljstvo. Zavedajmo se, da: »vsak je svoje sreče kovač«. Mi pa tudi — mar ne?!

P. M. — K. M.

Pešpot na Smrekovec

Smrekovec je nekoliko manj znana koča v koroških planinah. Prav zaradi tega je tudi manj obiskana, čeprav je za nedeljske planince zelo primerna, predvsem zaradi lažjega pristopa. Zato jo predstavimo.

Najkrajša pot na Smrekovec se prične v Črni na Koroškem.

Levo od smerokazov v centru se vije ozka dolina — JAVORJE. Po njej vodi pot proti Smrekovcu. Nekaj časa še po asfaltu nato preide na makadam. Pred nami se prične odpirati »javorska« dolina. Levo in desno so pašniki, po obronkih pa kmetije. Tako pride do male Črne, kjer je križišče: levo proti Zavodnjam pri Šoštanj, desno proti Smrekovcu. Pot je speljana ob potoku, ki včasih tudi precej naraste in kljubuje »Ludrančanom«, ki se vztrajno vozijo v dolino po opravkih in v službo. Po približno uri hoda se pred nami odpre lepa kotlina »Prhanija«. Tu je zo-

zaide v gozd. Tako se naenkrat znajdemo v okrilju planin. Ptičje petje nam oznanja mir, ki nam manjka v dolini ob ropotanju strojev na delu. Pot pelje skozi gozd listavcev, kjer je še posebej prijetna hoja jeseni. Ko premagamo nekoliko bolj strmo globačo, se znajdemo na KRAMARICI.

Do Kramarice je iz Črne približno dve uri hoda. Tu je pomembno planinsko križišče. Ena pot vodi proti Slemenu in Uršlji gori, druga pa navzdol proti Belim vodam. Kramarica pa je tudi znana še iz časov NOB, kar pričča tudi lep spomenik padlim borcem XIV. divizije. Vedno je lepo urejen. Tu je tudi primeren kraj za krajše počitke, saj nas klopi kar same vabijo.

Lučaj od Kramarice pa se že vidijo prvi obronki smrekovskih vrhov. Pot nas pripelje do križišča cest: Črna—Ljubno—Bele vode—Šoštanj.



Na vrhu

tere družine pa se odpravljajo sem na piknike in na oddih.

Marsikdo ne ve, da ima Smrekovec tri vrhove: Roma, Krnes in Kamen. Slednji je oddaljen od koče približno poldrugo uro hoda.

Značilni kopasti vrhovi so nastali v času vulkanskih izbruhov in so še dandanes predmet raziskovanj.

Najbližji vrh je Roma, oddaljen pol ure hoje in vsakdo se rad povzpne nanj. Z vrha se nam nudijo razni razgledi, predvsem kadar nam je vreme naklonjeno. Razen koroških gora se z vrha vidijo tudi Kamniške planine v vsej svoji lepoti, pa tudi nekatere planine v Avstriji. Predvsem pa je z vrha lep razgled na Saleško dolino.

Opisal sem vam eno od koroških planin, ki nas zadnje čase že kar same vabijo v svoj objem.

Beno Kotnik
DS KSZ — gas. služba



Smrekovec

pet manjše križišče, ki ga predvsem uporabljajo kmetje. Nas pa predvsem zanimajo planinske markacije, ki jih tod ne manjka. Ugotovimo, da moramo levo proti »Stavbi«. Stavba je na koncu te re lepe kotline. Dvonaštrpna hiša vzbuja pozornost in je redkost v višinskih krajih. Vendar pa v njej živijo prijetni ter gostoljubni ljudje. Cesta pelje mimo in se počasi vzpenja ob potoku proti zadnjemu kmetu »Silvestru«. Tu je menda nekoč »bivala« gostilna. Čeprav je danes ni več, se planinci radi ustavijo in si odpočijejo po poldruhi uri hoje. Včasih pa jih domačini kar sami ustavijo ter jih povprašajo po novicah iz doline.

Pri Silvestru pa se tudi konča »cesta«. Od tod se vije steza ob robu travnika in kmalu

Dovolj je smerokazov in markacij. Tako se podamo levo po cesti, ki pripelje iz Črne. Cesta je še dobro urejena, predvsem primerna za pešačenje. Po krajši hoji skozi gozd pridemo do večje poseke, od koder se nam nudi lep razgled proti Šoštanju. Levo pa se lepo vidi Uršlja gora s svojim značilnim TV stolpom. Ko premagujemo še zadnjo vzpetino, si počasi zaželimo mirnega kotička v koči. To pa se nam uresniči, ko po približno triurni hoji končno prisopihamo na pašnike Smrekovca. Pogled se nam najprej ustavi na kopačem vrhu Smrekovca. Pod njim se razprostira bujen gozd. Tik pod gozdom pa stoji koča. Lepo je urejena in ima tudi prenočišča.

Smrekovec pa je še posebej vabljiv poleti, ko tod rastejo borovnice in natek. Preneka-

Mladina iz SGV na ekskurziji

Bila je sobota, 22. 11. 1980, ko smo se mladi iz OO ZSMS SGV zbrali na avtobusni postaji na Ravnah, da se odpeljemo na ekskurzijo. Ob 7.30 smo bili končno »sklepčni«, da smo lahko krenili.

V avtobusu nas je najprej pozdravil tov. Kragelnik Maks (bil je namreč naš vodič) in nam opisal pot. Tako smo se najprej odpeljali do Maribora, kjer smo si ogledali tovarno TAM. Že pri vходу sta nas pričakala mladinka in mladinec, ki sta nas potem popeljala po tovarni. Ogledali smo si velike prostore, veliko lepo zloženega materiala ter stroje. Po ogledu tovarne smo se zbrali v sejni sobi, kjer smo se pogovarjali o delovanju mladinske organizacije, o delovanju komisij in še marsikaj drugega o tovarni TAM.

Nato smo si ogledali muzej, v katerem je bila razstava Koroška v boju.

Po nekaj kilometrih vožnje iz Maribora smo ugotovili, da nam v avtobusu manjka »največji«. Največji tudi zato, ker je imel v žepu shranjene naročilnice. Seveda smo se morali vrniti, da ga poiščemo, saj je bil že zadnji čas, da nadaljujemo vožnjo proti Ormožu, kjer nas je čakalo kosilo. Po nekajminutnem iskanju smo ga našli in pot smo lahko nadaljevali.

V Ormožu smo se kljub zamudi do siteda najedli in se odčejali. Po kosilu smo odšli v Ptuj in si ogledali ptujski grad, nato pa nas je pot vodila nazaj proti Ravnam. Seveda smo

ŽALOSTNI ZBORI

Nekateri zbori delovnih ljudi bi morali biti drugačni. Poglejmo enega od blizu. Ker stalne zapisničarice ni bilo, je zbor potekal brez nje. Da bi jo kdo nadomestil, se niso spomnili.

V zadnjem trenutku so določili ljudi, ki so potem predavali. Zato so bile tudi razlage izredno slabe. V glavnem so govorci povedali tisto, kar smo lahko že prej sami prebrali v Poročevalcih. Morali pa bi le strnjeno povzeti najvažnejše, potem pa pozvati zbor, naj vpraša, če mu kaj ni jasno. V primeru, da je vse tiho, problemi pa niso preprosti, je prav, da »glavni« zbudijo množico z izzivalnimi vprašanji. Tako bo vsaj videl, če vsi razumejo.

Tudi izražajo se nekateri zelo težko. Res, vsak ni enako sposoben govoriti, toda če ne gre drugače, si je treba razlago ali poročilo zapisati od pike do pike in potem brati. Nihče ne bo zameril, češ še govoriti ni sposoben. Ljudje bodo zaploskali, da bo le kratak in jedrnat. Na zboru pa je razlagalec govoril in govoril, sukal stavke in misli, povedal pa ničesar. Navzoči so se butali s kormolci in se zgražali. Ko je bil čas za razpravo, jim je bilo seveda vse jasno.

Potem so poslušali poročilo o denarju, ki so ga letos porabili, in dejansko porabo primerjali z načrtovano. Tisti, ki je poročal, je govoril v novih dinarjih in do pare natančno. Koliko časa bi prihranil, če bi številke zaokrožil! Tudi ugovore bi moral pričakovati. Ko so se pojavili, jim ni znal oporekati. Tako navzoči niso izvedeli, kdo jim je določil predračun, prav tako tudi ne, ali bodo pri plačah odslej upoštevali gospodarnost — torej neko nagrado zato, ker so zapravili manj, kot pa so načrtovali. Glavno, da se je zbor končno nehal.

Tudi osebno ne bi smeli napadati, še posebno, če napadeni niso prisotni in se ne morejo braniti.

Vsi se moramo potruditi, da se bodo naši zbori ljudi izboljšali. Tisti, ki bodo imeli glavno besedo, naj se prej na razlago in poročanje dobro pripravijo, mi pa se prisilimo poslušati. Če nam karkoli ni jasno, vprašajmo. Res je, da vsi nismo dovolj pogumni, da bi se oglašali. Toda, če bi vsaj pogumnejši dobro poslušali in v razpravah sodelovali, naši zbori ne bi bili predvsem slabo predavanje. Postali bi resnično oblika dogovarjanja.

Zborovalec

le-ti povedali, kaj jih spravlja v slabo voljo in kaj jih moti pri današnjem (ne)delu nekaterih organizacij in ustanov. Javno so vprašali, zakaj se na Lešah vsa leta po drugi svetovni vojni ni zgradilo niti eno družbeno stanovanje. Kot so povedali, baje imajo tri družbene stanovanjske hiše, ki so stare že nad sto let, ki jim s svojo zunanostjo niso v ponos, Lešani takšnega mačehovskega odnosa, ki ga imajo nekateri v dolini do njih, ne morejo razumeti. Pravijo namreč, da tako zapostavljeni kot so sedaj, še nikoli niso bili. Da bi Leše ponovno zaživele, predvsem pa, da se bodo razvijale enako kot drugi kraji v Mežiški dolini, so mladi zahtevali, da se

morajo v bližnji bodočnosti tudi na Lešah pričeti graditi družbena stanovanja.

Tudi z vsakdanjo preskrbo ni vse v redu. Tako se je zadnje dni večkrat zgodilo, da je v edini leški trgovini zmanjkalo mleka in kruha in da, odkar je zapadel sneg, ni več moč kupiti sadja in zelenjave. O tem so razpravljale tudi vse družbenopolitične organizacije in svet potrošnikov. Dogovorili so se, da bodo nemudoma pri trgovskih organizacijah zahtevali, da se mora dostava kruha in mleka čimprej urediti. Od Povrtnine Maribor pa bodo zahtevali, da mora tudi v zimskih mesecih dostavljati zelenjavo in sadje.

KS RAVNE NA KOROŠKEM:

MANJ SREDSTEV IZ ZDRUŽENEGA DELA

Sele ob izteku letošnjega leta v KS Ravne ugotavljajo, da so bile za leto 1980 želje in potrebe nerealno in previsoko postavljene. Zato baje tudi niso uspeli začrtanega plana v celoti realizirati. Poleg tega, da so letos največ časa in sredstev vložili v gradnjo magistrata, so opravili tudi kadrovske spremembe v strokovnih službah KS.

Ker je ravenska krajevna skupnost letos dobila iz 0,5 BOD na zaposlenega kar 530.000 din manj, kot naj bi ga dobila, ni uspela narediti več za bolj čisto in urejeno okolje na Ravnah. Pri KS pravijo, da je za neurejeno okolje predvsem krivo komunalno podjetje Prevalje, predvsem pa vodilni pri tem podjetju, ki se baje ne odzovejo prošnjam Ravenčanov.

V letu, ki se izteka, pa na Ravnah niso bili zadovoljni z delovanjem delegatskega sistema. Še vedno namreč ugotavljajo, da ljudje niso zainteresirani za sestankovanje. Tako imajo precejšnje težave pri organizaciji zborov občanov in pri sklicu sestankov temeljne delegacije in delegacij SIS. Kljub težavam, ki so jih imeli v letu 1980, pa so optimisti, saj so prepričani, da bosta krajevna samouprava in delegatski sistem mnogo bolj zaživele po reorganizaciji sedanje KS.

V prihodnjem letu naj bi na Ravnah poleg reorganizacije KS več pozornosti posvetili pozitivni delegatskega sistema in krajevne samouprave. Mnogo več namera-

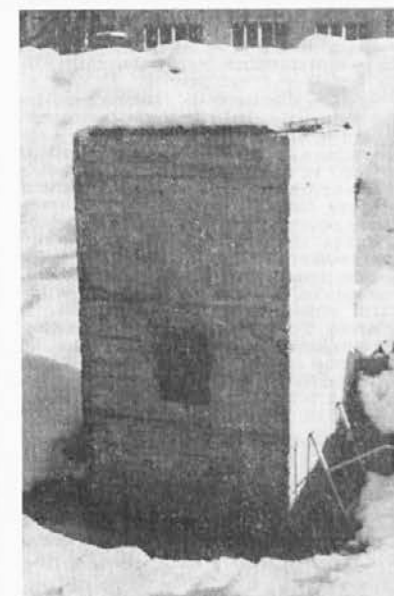
KS ČRNA NA KOROŠKEM:

SLABO OČIŠČENE CESTE

Potem ko so v kulturnem domu v Črni v začetku decembra s tehničnimi napravami opremili oder, uredili ogrevanje in preizkusili klimatske naprave, so 13. decembra pričeli v njem predvajati tudi filme. Kar z majhno svečanostjo so Črnjani proslavili ta dogodek, saj so morali več kot 30 let čakati na tako sodobno opremljeno dvorano. Končno so tudi opremili knjižnico in čitalnico v kulturnem domu.

Zadnje dni decembra pa so v vaški skupnosti Zerjav stekle javne razprave o samoupravnem in prostorskem preoblikovanju KS. Na zborih občanov v Zerjavu in Jazbini je bilo večkrat povedano,

vajo storiti za dosego pogojev za prehod ravnenskih osnovnih šol na celodnevno šolo. Graditi naj bi začeli tudi novi otroški vrtec in igrišča na Javorniku. Na področju komunalne ureditve pa naj bi uredili avtobusno postajališče na



»Tičnica«

Čečovju (za lokalca) in na Dobrih jah za medkrajevni promet. V starem delu Raven bodo asfaltirali nekatere ulice in na Navrškem vrhu dokončno uredili park OF.

Iz naših krajev

KS PREVALJE:

JAVNE RAZPRAVE V JANUARJU

Medtem ko so v ravenski krajevni skupnosti že pred časom stekle javne razprave o samoupravnem in prostorskem preoblikovanju KS, pa so se v prevaljski v začetku decembra povezali iniciativni odbori SZDL, sekretariat OO ZKS, predstavniki hišnih svetov in člani krajevnih odborov ZZB NOV, ZSMS in sindikata ter preučili osnutke mej bodočih krajevnih skupnostih. S tem pa so tudi pripravili vse potrebno za javne razprave, ki naj bi se pričele prve dni prihodnjega leta. Tajnik Jože Boštjan je ob tem povedal, da je med krajanji KS Prevalje veliko zanimanje za reorganizacijo. Zanima jih le, kako se bodo nove KS financirale in če se ob tem ne bo povečalo administrativno delo.

KS LEŠE:

LEŠANI SE POČUTIJO ZAPOSTAVLJENE

Na Lešah so že leta 1976 prvič razgrnili zazidalni načrt za individualno gradnjo. Ker sta takrat SKIS in urbanistični biro zahtevala, da bi se za uresničitev tega načrta za začetek moralo prijaviti vsaj šest interesentov — teh pa ni bilo — je bil načrt odmaknjen. Danes je pa na Lešah mnogo več interesentov za individualno gradnjo, vendar zaradi nedodelanega

že sedaj pa na Prevaljah zagotovo vedo, da v prihodnjem letu s sredstvi krajevnega samopripevka ne bodo mogli postoriti ničesar, saj so vsa predvidena sredstva porabili že v letu 1980 za ureditev družbenega doma in za asfaltiranje lokalne ceste in ureditev cestne razsvetljave od gasilskega doma do doma upokojenec. V prihodnjem letu bodo nadaljevali z ureditvijo kanalizacije in z asfaltiranjem lokalnih cest. Vse to pa bodo financirali s sredstvi, ki jih krajevna skupnost dobi od 0,5 BOD.

Tako kot v drugih KS ravenske občine so se tudi na Prevaljah že pred časom lotili izdelave ocene požarne varnosti, na osnovi katere bodo že do sredine januarja izdelali načrt za varstvo pred požari.

zazidalnega načrta že nekaj let zaman čakajo na gradbeno dovoljenje.

Ker Leše tudi drugače niso urbanistično in komunalno urejene, so o teh vprašanjih nedavno spregovorile vse družbenopolitične organizacije in delegati KS. Na zahtevo Lešanov pa je 13. decembra KK SZDL organizirala tudi zbor krajanov. Dokaj konkretno so

Ogrevanje Prevalj s plinom

V Novicah se je pojavila kratka beležka s sestanka PO, da bi Prevalje ogrevali s plinom. Za kaj gre?

Mežiška dolina s stisnjenimi naselji ob Meži in z industrijo sila neugodno vpliva na kvaliteto zraka, saj je območje v IV. coni onesnaženosti. Ravne so se delno rešile individualnih kurišč kot neugodnih virov onesnaženosti zraka z izgradnjo toplovodnega omrežja, ki se napaja iz železarn. Obseg te izgradnje je v glavnem zaključen, dograjevali se bodo samo še posamezni novi objekti in tisti, ki še niso priključeni na omrežje. Z začetim delom ne smemo in ne moremo nehati, saj smo si zadali cilj, da v vsaj dolini rešimo problem onesnaženja zraka in oskrbo s toplotno energijo. Začeto moramo izvesti do konca. Nadaljnji prikaz problematike oskrbe s toplotno energijo bomo v tem sestavku zasledovali samo z energetskega in investicijskega gledišča.

Za oceno, s kakšno obliko energije napajati določena območja, je več kriterijev, eden izmed njih je gostota prebivalcev na enoto površine. Za gosto naseljena območja se izključno izplača uvesti sistem toplovodnega ogrevanja (primer Raven, Velenja, delno Ljubljane). V tem primeru so investicijski stroški in izguba energije na enoto koristne ogrevalne površine v mejah gospodarne naložbe. Za redko naseljena zaselka se ne izplača investirati v relativno velik in kompliciran sistem, saj so stroški na enoto koristne površine preveliki in investicija ni gospodarna. Meja gospodarnosti je okoli 50 MW/km². Če pogledamo Prevalje, vidimo, da so večji del naseljene z individualno izgradnjo, zato pride v poštev drugi primer.

Naslednji kriterij je racionalnost izrabe energije. Vsi vemo, da temu problemu iz dneva v dan posvečamo večjo veljavo in prav je tako. Racionalni kriterij se začne z izbiro medija, s katerim se napajamo, oziroma z načinom njegove izrabe. Če primerjamo ogrevanje prostora prek primarnega toplovodnega sistema z direktno uporabo energetskega medija, vidimo, da v prvem primeru imamo izgube v kotlu, transportu, transformaciji na sekundarni strani in dovodu v prostor. V drugem primeru, ko medij direktno pretvarjamo v toplotno energijo, se izognemo izgubam transporta in transformacijskim, pri direktni uporabi gretja s plinskimi infragrelci ali elek-

triko se nam vsa dovedena energija direktno pretvori v toplotno, in nima nikakršnih nepotrebnih izgub. Danes se temu kriteriju približujemo tako, da dovedeno energijo polzkušamo meriti in obračunavamo dejansko porabo, s tem pa vsakega porabnika silimo v racionalno porabo.

Za Prevalje je IMP TOZD Projektiva izdelal štiri različne variante ogrevanja. Prvo je obdelala ogrevanje iz železarn. Našo kotlarno bi morali dodatno povečati za enoto velikosti okoli 50 MW. Druga in tretja varianta sta predvidevali kotlarno na robu Prevalj, samo, da se v enem primeru kuri s tekočim gorivom, v drugem s plinom. Zadnja varianta je upoštevala ogrevanje s plinom. Vsaki stanovanjski enoti se pripelje plin, kjer se nato opravi meritve. Kako ga bo pa porabnik porabil, je pa prepuščeno njemu. Točno bo vedel za porabo in kaj s tem ogreva. Obstoječe enote v stavbah se dopolnijo s kombiniranimi gorilniki plin — tekoče gorivo.

Če analiziramo vse štiri variante, pridemo do naslednjih sklepov:

- I. 442.000.000 din
- II. 420.000.000 din
- III. 417.000.000 din
- IV. 213.000.000 din

Investicije so ocenjene za 100% izvedbo posamezne variante. Vsako varianto je možno realizirati tudi etapno, izgradi se določen del naprav in omrežja. Za del omrežja (40%) so za I. etapo potrebne naslednje investicije (ocena):

- I. 200.000.000 din
- II. 200.000.000 din
- III. 200.000.000 din
- IV. 44.100.000 din

Četrta varianta je investicijsko zelo ugodna, saj so stroški I. faze za 1/4 manjši od ostalih treh.

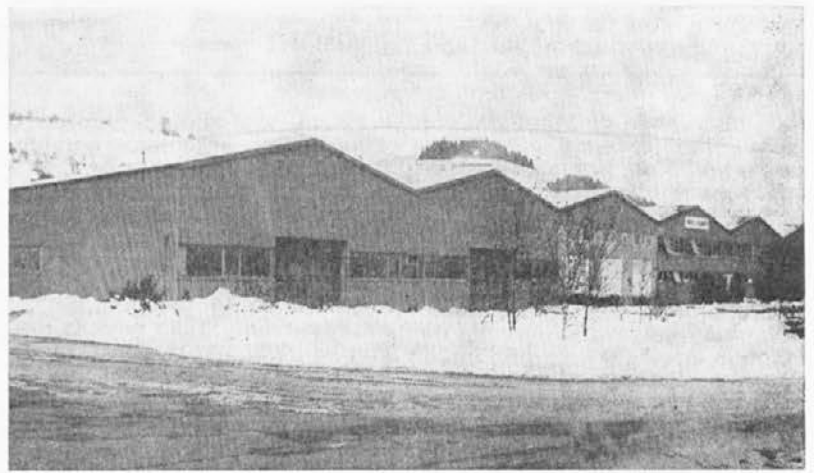
Uporabljeno gorivo je ali mazut ali zemeljski plin. Glede na zakonsko prepoved se mazut za ogrevanje ne sme več uporabiti in je zato varianta II. neizvedljiva. Ostanemo torej pri zemeljskem plinu. Varianta I. se kuri v železarni, varianta III. v kotlarni na Prevaljah in varianta IV. s plinom si kuri vsak sam. Investicijsko in gledano s strani racionalne porabe je varianta IV. najugodnejša. Premog smo tudi upoštevali, samo zaradi ekoloških neugodnih razmer na tem območju ni uporabljen, in smo ga izločili že v definiranju projektne naloge.

Izbrana varianta ima tudi to prednost, da jo je možno uporabiti za vso Mežiško dolino in okolico Kotelji. S tem se poenoti sistem obračunavanja. Vsem zainteresiranim pa se daje enake možnosti za oskrbo s toplotno energijo.

To je grob prikaz dela komisije in dela izvršenih analiz. Menimo, da smo se v tem trenutku odločili za varianto, ki bo dolgoročno zadovoljevala potrebe Mežiške doline po energiji. S tem pa se je pravo delo šele začelo. Odslej bomo morali na tem problemu delati vsi, tako krajanj kot strokovne in upravne službe.

Franc Rotar

Mag. Dušan Vodeb



Industrijski noži v belem

IZ TOZD

Med 26. novembrom in 5. decembrom so delavski sveti TOZD in delovnih skupnosti sprejemali več listin.

1. **Temelje plana SOZD Slovenske železarn** je sprejelo 8 TOZD, drugi pa imajo nanj pripombe oziroma ga bodo obravnavali na zadnjih sejah letos.

2. **Samoupravni sporazum o temeljih plana železarn za obdobje 1981/85** so skoraj v polovici TOZD sprejeli z določenimi pripombami. Najpogosteje se javlja zahteva, naj se črta gradnja centra za tehnično in zdravstveno varstvo, ker v sedanjem obdobju ni sprejemljiva. Sicer pa želijo delavci videti v planu tudi sebe in rešitev svojih težav (kalinica, orodjarna, industrijski noži). V pnevmatičnih strojih menijo, da je plan prezahteven. ETS predlaga, naj za gradnjo stanovanj še naprej izdajamo 10% od bruto OD, v komercialni pa so skeptični glede izvajanja investicij.

3. **Anekse k samoupravnim sporazumom o združevanju dela in sredstev za posamezne investicijske naložbe** so sprejele vse TOZD (v Kovinarstvu na Ljubnem jih

še niso obravnavali), vendar mnogi s pripombami. Delavci v kalinici motijo predvsem prekoračitve gradbenih del in domače opreme. V energiji, pnevmatičnih strojih in v jeklovilni opozarjajo, da je treba subjektivnim vzrokom za prekoračitve investicij posvetiti več pozornosti. V jeklovilki in v industrijskih nožih so anekse sprejeli le pogojno. V prvi TOZD zahtevajo nadomestila za stare stroje in za odpravo ozkih grl, v drugi pa sredstva za izločitev oddelkov brzoreznega orodja in compound grede iz obrata.

Da bo v prihodnje prekoračitev čimmanj, so na zboru PII zagotovili, da bodo z večjo prizadevnostjo odpravljali vzroke zanje.

4. **Samoupravni sporazum o štipendiranju in družbeni dogovor o uresničevanju kadrovske politike v občini Ravne** so sprejeli vsi delavski sveti TOZD in delovnih skupnostih (Kovinarstvo ju sprejema v okviru svoje občine), dve TOZD (ETS in vzmetarna) s pripombami.

H. M.

(Povzeto po ustreznih zapisnikih)

V MAGISTRATU PIONIRSKA KNJIŽNICA »LEOPOLDA SUHODOLČANA«

8. februarja 1980 je skupščina ravske kulturne skupnosti sprejela odlok, da bodo pionirsko knjižnico v novem magistratu poimenovali po pisatelju Leopoldu Suhodolčanu.

Knjižnica se v osnovi ne bo razlikovala od drugih splošnoizobraževalnih knjižnic, le razmerje med fondom za odrasle in mladino bo 30 : 70, torej prevladuje mladinska knjiga. Ker pa bo knjižnica sorazmerno velika, bo v njej še vseeno čez 4000 enot »živega« leposlovja in poljudnoznanstvene literature za odrasle. Bo tudi edina v občini, ki bo imela fond za starejše prostorsko ločen od mladinskega. V njej bodo knjižničarji pripravljali najrazličnejše metodično izdelane oblike knjižnične in knjižne vzgoje (vzgojiti otroke in mladino v sa-

mostojne uporabnike knjižnice z vsemi pomagali v bralce in uporabnike leposlovne in poučne knjige), kot so:

— **ure pravljic** (za otroke od 5. do 10. leta); knjižničar pripoveduje pravljice, na koncu pa naveže nanje kratek igralni odmor

— **vzgojno-varstveni zavod na obisku** (za otroke od 5. do 7. leta); knjižničar se z otroki igra »obisk v knjižnici« in jim tako prikaže ureditev in delovanje knjižnice, obisk pa zaključijo z uro pravljic

— **knjižne uganke** (za otroke od 11. do 14. leta); podobne so pravljicnim, le da so zahtevnejše

— **obisk mladinskega pisatelja** (za otroke od 7. do 14. leta); povabljeni pesnik, pisatelj, glasbenik ali igralec se o svojem delu pogovarja z otroki



Tople hale



Stare strehe

— »Moja najljubša knjiga« (za otroke od 7. do 14. leta); knjižna razstava, ki jo pripravi manjša skupina otrok-bralcev; razstavlja svoje najljubše knjige; delajo samostojno, knjižničar jih le nadzoruje

— razgovori o knjigah (za otroke od 10. do 14. leta); knjižničar naj bi bil predvsem usmerjevalec debate o knjigah

— kulturni dogodek tedna (za otroke od 10. do 14. leta); na posebnem panoju vsak teden opozoriti obiskovalce na pomembnejši dogodek in ga ponazoriti s knjigami, likovnim, slikovnim in drugim informativnim gradivom

— kviz »Kdor išče, ta najde« (za otroke od 10. do 14. leta); obiskovalce naučiti uporabljati knjižnična pomagala, kot so: katalogi, slovarji, leksikoni, bibliografije, revije ipd. in jih navajati na samostojno delo z njimi

— knjižne razstave s komentarjem; teme zanje so različne, s komentarjem pa knjižničar predstavi čimveč knjig.

Pionirska knjižnica v novem magistratu bo tako pomagala šolskim knjižnicam izvajati njihov posebni pedagoški program, s svojimi oblikami dela pa se bo odpirala širšemu družbenemu dogajanju. Zaradi bogatega mladinskega fonda in prostorskih možnosti bo imela vlogo vzorčne knjižnice za občino Ravne. Posebne oblike dela bo organizirala, razporejala in izvajala z mladimi bralci v svojih prostorih in tudi v vseh drugih knjižničnih enotah v občini.

(Po katalogu: Koroška osrednja knjižnica, pionirska knjižnica »Leopold Suhodolčan«

»TITO, ČLOVEK ZA VSA SRCA« – ZADAR '80

18. in 19. oktobra 1980 se je mešani pevski zbor »Prežihov Voranc« z Raven udeležil velike pevke manifestacije v Zadru.

Z dvojnimi namenoma pišem o tem:

prvi je želja, da ne bi ta dogodek, ki je mnogo pomembnejši, kot nekateri mislijo, šel mimo nas in bil preprosto pozabljen; drugi namen pa je nesporno dejstvo, da smo dostojno, častno predstavljali Koroško in Slovenijo in tako opravičili naše pevsko poslanstvo.

Odločitve, da pojdemo na srečanje v Zadar kot predstavniki Koroške in Slovenije, smo se iskreno razveselili. Pa ni bilo samo veselje. Tudi skrbi, ki obvezujejo. Zavedali smo se, da moramo opravičiti zaupanje. Poprijeli smo.

Ko smo na večer pred odhodom na zadnji vaji skušali še čimbolj utrditi naštudirani program, smo čutili, da se je trud izplačal, da vsa prizadevanja niso bila zaman. Tudi Vresov pevovodja tovariš Kert, ki je bil ta večer z nami, je potrdil naša občutja. Imenitno popotnico nam je dal. Še posebej smo bili tega veseli zato, ker se tako redko za mešani pevski zbor najde spodbudna beseda. Tovariš Kert jo je. Kot priznan in izkušen pevovodja je vedel, koliko truda, časa, odpovedovanja in ljubezni skriva v sebi vsaka pesem, ko-

likšna je odgovornost pevovodje in vseh pevcev.

Ze ob prihodu v Zadar smo začutili, kako mesto živi s svojo priveditvijo: vsakoletnim srečanjem pevskih zborov Hrvatske. Letošnje je bilo že 13. in posvečeno pomembnim obletnicam.

Organizatorji so priveditve razdelili. Tako so zbori nastopili v delovnih organizacijah, v šolah in kasarnah. S pesmijo so segali do Ohronca, Benkovca in Biograda. Vse tri večere je bila dvorana Narodnega gledališča prepolna, živa priča velikega zanimanja domačinov za zborovsko petje.

Zadar je bil v teh dneh pravo mesto pesmi, saj je gostil 17 zborov ali prek 1200 pevcev iz vse Hrvatske. Kot gostje pa so nastopili: mešani zbor iz Hvara, moški zbor iz Makarske in mi.

Prvi smo nastopili na večernem koncertu. Čudovito akustična dvorana in še bolj čudovito občinstvo so naredili svoje. Peli smo iz srca in segli v srca poslušalcev. S pesmijo smo želeli povedati, da smo iz Slovenije, iz tistega mesta, odkoder je 1979. leta krenila na pot Titova štafeta, iz železarskih Raven. Uspeli smo, dali smo jim koroško in slovensko borbeno in umetno pesem.

19. oktobra 1980 smo se vsi zbori zbrali v športni dvorani Jazine

k zaključnemu skupnemu koncertu z naslovom »TITO, ČLOVEK ZA VSA SRCA«. V prepolni dvorani se je 17 zborov trudilo, da zadnji dan srečanja spremenijo v nepozabno doživetje, še posebej zato, ker je bil ves program posvečen tovarišu Titu. Čudovite pesmi, prepletene s Titovimi mislimi in z recitacijami, so napolnile vsa srca.

Organizacija te mogočne priveditve je bila brezhibna. Vsi zbori so bili na vnaprej določenem mestu. Ko je bil zbor na vrsti, je vstal, odpel svojo pesem in spet sedel. Pesmi posameznih zborov so se prepletale s skupnimi.

»Jugoslavija« in »Druže Tito, mi ti se kunemo« pa sta združili poslušalce in pevce. Bili smo eno, bili smo pesem. Vsi smo peli s solzami v očeh in s Titom v srcu.

Kakor odmev, prisega, ki jo bo-

mo vedno nosili v srcih, je ostala v nas ena od mnogih recitacij:

»Poznamo tvojo in našo pot, ostajamo tisto, česar si nas naučil in kar je iz nas ustvarila Sutjeska, Neretva, Kozara. Jaz grem z vsemi in vsi gredo z menoj in slišim, kako enotno bije veliko srce Jugoslavije.«

Doživetja, čudovite vtise in zadovoljstvo ob uspehu nosimo s seboj in jih bomo še dolgo.

Zelje organizatorjev so se urednišile. Iz zelenega Zadra smo se vrnili polni nove, še večje ljubezni do domovine in pesmi, z zavestjo, da smo pomagali graditi mostove prijateljstva v naši domovini.

Mojca Prašnički

Jubilej počastili tudi z razstavo

Koroška osrednja knjižnica in Delavski muzej sta se pridružila praznovanju naših obletnic. V ravnem Likovnem salonu sta pripravila razstavo »360 let železarstva v naši dolini in 30 let samoupravljanja v železarni Ravne«. Odprta je bila od 27. novembra do 4. decembra.

V Titov spomin so na začetek razstavnega kroga dali »Tito med železarji; 1958—1971« in »Koroška Titu« (plošča, almanah in štafeta palica).

Na 26 panojih so nato predstavili razvoj našega železarstva. S slikami in podnapisi so prikazali fužine v Mežiški dolini v 17., 18. in 19. stoletju — črnjanske, mušeniške, mežiške, javorniške, ravske, in še posebej prevajško železarno.

Kmalu so postale ravske najpomembnejše, zato je ves preostali del razstave posvečen njim. Videli smo lahko, kakšne so bile v času Jurija grofa Thurna, v dobi Avstro-Ogrske monarhije, po 1. svetovni vojni in med obema vojnoma. Nato so predstavili začetke delavskega gibanja v železarni Ravne, seznanili so nas s prvimi volilnimi bitkami in sindikati, s kulturnima društvoma »Svoboda« in »Vzajemnost«. Prav tako smo spoznali komuniste, ki so organizirano delovali med železarji (po letu 1932), ter zvedeli,

da je kasneje — med vojno — okupator ravske železarno dograjeval le za svoje vojne potrebe. Nato so nam predstavili obdobje socializma in samoupravljanja ter trenutke, ko so delavci prevzeli tovarno v svoje roke. Prikazali so, kako od takrat železarji sami izgrajujejo tovarno in skrbijo za življenje po delu. (»Leta 1947 so začeli kopati temelje za prvi stanovanjski blok na Čečovju. To so bila prva delavska stanovanja, zgrajena na Ravnah po letu 1917.«)

Razstavniki so prireditelji sklenili z dosežki v zadnjem desetletju ter s prikazom grafikov blagovne proizvodnje in jekla, realizacije v dinarjih in dolarjih, števila zaposlenih ter tlorisi železarne leta 1970 in 1980. V vitrinah so razstavili še priznanja in plakete, primerke Koroškega in Informativnega fužinarja (»neprecenljiv prispevek železarjev koroškemu domoznanstvu«) ter nekaj knjig o Mežiški dolini in njenem fužinarstvu (Ivan Mohorič: Industrializacija Mežiške doline, 720 let Ravne na Koroškem, Ravensko jeklo, Med Peco in Pohorjem itd.).

Razstava je v sliki in besedi potrdila geslo s prapora v kotu: »Z delom gradimo boljše dni«.

H. M.



Naj zaori pesem o svobodi

REKREACIJA IN ŠPORT

SREČANJE ELEKTRIKARJEV ZELEZARNE RAVNE IN ŠTORE

V soboto, 6. XII. 1980, smo elektrikiarji tozda ETS obiskali kolege v železarni Štore. Najprej so nam razkazali tovarno traktorjev, nato pa še valjarno.

Nato smo se z njimi pomerili v kegljanju, streljanju z zračno puško in namiznem tenisu. Domačini so bili uspešnejši v kegljanju, streljanju in s tesnim izidom 3:2 v odbojki, naši fantje pa so zmagali v namiznem tenisu.

To je bilo drugo srečanje ravenskih in štorskih železarjev — elektrikiarjev. Potekalo je v prijateljskem ozračju, ker tekmovalje ni bilo najvažnejše, ampak samo povod za srečanje, kakršnih si še želimo.

Organizator rekreacije v TOZD ETS Jaka Vidovšič

re in Poljike planine opravili okoli trideset vzponov. Splezali so tudi osem prvenstvenih smeri različnih težavnostnih stopenj, med katerimi omenjam: Mojstrov smer (Špiler — Janet), Smer za Edith (Špiler — Pušnik — Planinc), Jakobovo smer (Janet — Štornik), Vikino smer z varianto (Janet — Štornik — Planinc), Smer za gledalce (Špiler — Janet).

Alpinisti so po vrnitvi povedali, da so zadovoljni z uspehom tabora in da se bodo prihodnje leto zopet podali v Omiš; čeprav stroške tabora krijejo sami, namreč znano je, da alpinistični odsek dobi zelo malo finančnih sredstev.

Vse prvenstvene smeri bodo prihodnje leto preverili in nato registrirali pri AO »Mosor« iz Spiita.

Vojko Kaker

ima tudi enajsti Franc Jesenek, vendar je medsebojni dvoboj pripadal Uršiču. Naprej pa so se razporedili: A. Šalamun 6,5, Pe-

kose majhne piščadi, ptičev itd. pa smeš vzeti v roko, moraš jih pa lahko med palec in kazalec leve roke prijeti in tako jesti ozioroma oglodati. Pri tem pazi, da se preveč okoli ust ne umažeš in mesa prehudo z zobmi ne trgaš.

(Dr. J. Dostojen,
Pravila za oliko, 1918)



Zadnje priprave pred igro

REKREACIJA V DS GOSPODARJENJE

Komisija za rekreacijo v delovni skupnosti za gospodarjenje je pripravila interno prvenstvo v plavanju. Pri ženskah je zmagala Alenka Dolinšek pred Ljubo Mlakar. Pri moških pa je bil najuspešnejši Marjan Štehnarnek pred Mirom Cokanom.

Na občnem zboru delovne skupnosti za gospodarjenje je bila med drugim tudi razglasitev najboljšega športnika za leto 1980. Pri ženskah je prepričljivo zmagala Alenka Dolinšek, pri moških pa je bil najuspešnejši

ŠAH

Zadnjega hitropoteznega turnirja za pokal »Fužinar '80« se je udeležilo kar 19 šahistov. Po dolgoletni menjavi vodstev na tabeli se je na koncu pokazalo, da je najboljši Niko Ristič, ki je od 18 možnih točk osvojil 14,5 in tudi v medsebojnem dvoboju premagal neposrednega tekmeča, drugouvrščenega Bojana Prosenca, ki je osvojil enako število točk. Tretje mesto je pripadlo Andreju Erjavcu, 13,5. Lahko bi bil celo zmagovalec tega turnirja, da mu nista računov prekrizala

sjak 6, V. Peruš 5,5, Čede 5,5 točk itd.

Najuspešnejši v skupni uvrstitvi je bil letos Niko Ristič, ki je na desetih turnirjih kar šestkrat osvojil 1. mesto, enkrat drugo, dvakrat tretje in enkrat šesto. Za tako uspešne borbe na šahovski deski mu pripada naslov klubskega prvaka v hitropoteznem šahu in tudi zaslužen osvojeni pokal »Fužinar '80«. Zbral je 170 točk od 175 možnih. Le 10 točk manj pa je zbral Danilo Peruš, ki je zmagal na preostalih štirih turnirjih, bil trikrat drugi, dvakrat tretji in enkrat osmi. 3. Jože Jesenek z 91, 4. Bojan Prosenec 77, 5. Jože Žunec 76, 6. Herbert Komarica 55, 7. Boris Grzina 51, 8. Tone Prevorčič 29, 9. Mirko Hrovatič 28, 10. Franc Rotovnik 28. Po nekaj manj točk pa so osvojili še igralci: Franc Jesenek 22, Andrej Erjavec 21, Alojz Šalamun 15, Marjan Uršič 13, Juričan, Kolar in Burjak po 8, Dušan Čede, Vrečič in Senica pa po 2 točki.

V. Pesjak



Košarkarski naraščaj na OŠ Koroški jeklarji

Vlado Homan. Rekreacija v del. skup. je potekala skozi vse leto dokaj uspešno, akoravno je bil po mnenju nekaterih prevelik poudarek na tekmovalstvu, kar pa bo odpravljeno v prihodnjem letu. Razveseljivo pa je dejstvo, da se je vsaj ene rekreativne dejavnosti udeležilo od 71 zaposlenih kar 57 delavcev ali 80,3 odstotkov.

ALPINIZEM

Člani AO Ravne so v času med 23. in 29. novembrom taborili v Omišu in v stenah Omiške dina-

mnogo slabše uvrščena Senica in Pesjak. Četrtri Jože Jesenek je z enakim številom točk izgubil dvoboj z Erjavcem. Za peto, šesto in sedmo mesto z 12,5 priborjenimi točkami so se potegovali kar trije šahisti: Franc Kolar, Zdravko Burjak in Jože Žunec, ki so mesta tudi v tem zaporedju osvojili. Z osmim mestom in 12 točkami je tokrat »presenetil« Danilo Peruš, ki je bil do tega turnirja neposreden tekmeč Rističa za osvojitve pokala. Devetega mesta se je oprijel Mirko Hrovatič z 11 točkami, desetega pa Marjan Uršič z 9,5, kolikor jih

Kako se je kuretina?

Kuretino in podobne reči pravilno jesti ni kaj lahko. Če hočeš npr. manjši kosček nabosti, se rado zgodi, da vilice ob kosti zdrknejo in bedrce zleti na naročje tvoje sosede, kar ni ne zanjo ne zate posebno prijetno, večji kosi pa prizadevajo precejšnje težave, ko jih razrezuješ. Če nisi zadosti spreten v teh rečeh, boš previden že takrat, ko se ponujajo take jedi okoli. Če se jih ne upaš premagati, pusti rajše, da gredo mimo tebe, sicer pa vzemi kos, ki se ti zdi manj nevaren. Kuretine seveda ne smeš razrezovati na krožniku, na katerem se ti ponudi; vzemi primeren kos, če pa so sami veliki, pač moraš velikega vzeti. Kos, ki si ga že vzel, na krožnik nazaj položiti ni dostojno. Večje kose obdeluješ kakor meso z vilicami in nožem, ko prideš do kosti, odlušči z nožem in vilicami, kolikor se pač da brez večje težave. Zelo majhne kose, bedra,

KOROŠKI KINEMATOGRAFI V JANUARJU

Koroški kinematografi Črna, Mežica, Zerjav, Prevalje, Ravne, Dravograd, Slovenj Gradec in Podgorje bodo januarja predvidoma predvajali naslednje filme:

- PLAVALNI UČITELJ — francoska lahkotna drama — do 3. 1.
- DETEKTIV TOM — ameriška kriminalka — do 6. 1.
- LJUBI WILLIAM — angleška komedija — do 6. 1.
- TAJNI AGENT — angleški pustolovski film — do 18. 1.
- FLIPPER — ameriški pustolovski film — do 6. 1.
- ONA TO DELA BOLJE — ameriški pustolovski film — do 12. 1.
- AGENT TAJNE SLUŽBE — angleški pustolovski film — do 18. 1.
- POSEBNA OBRAVNAVA — domača psihološka drama — do 20. 1.
- SLADKA MALA — ameriška družbena drama — do 25. 1.
- NEOBZDANE STRASTI — italijanska komedija — do 21. 1.
- UBIJANJE A LA CARTE — ameriška kriminalna komedija — do 21. 1.
- DAJ, KAR DAŠ — domača drama — do 21. 1.
- PLAMEN NA PACIFIKU — ameriški vojni film — do 20. 1.
- ZVEZDE DISCO KLUBA — angleški glasbeni film — do 19. 1.
- NOSFERATU — fantom noči — nemško-francoska grozljivka — do 26. 1.
- HERBIE GRE V MONTE CARLO — ameriška komedija — do 28. 1.
- SKRIVNOST ŠVICARSKE BANKE — ameriška kriminalka — do 30. 1.
- SMER MEKSIKO — ameriški vestern — do 29. 1.
- NOČNE IGRE — ameriška drama — do 31. 1.
- OSMI POTNIK — angleška znanstvenofantastična grozljivka — do 31. 1.
- JAVNA HISA 122 — francoska ljubzenska drama — do 1. 2.
- NORI SEKS — italijanska erotična komedija — do 2. 2.
- VELIKI BOKSAR — hongkonški karate film — do 11. 2.
- RESNIČNE ZGODBE II — nemška seks komedija — do 9. 2.

Vsem obiskovalcem želimo srečno in uspešno polno novo leto v upanju, da bodo razmere za predvajalno kinematografijo boljše.

Milan Klemenc,
vodja TOZD Kinematografi

Fotografije za to številko so prispevali: Fotokrožek OŠ Koroški jeklarji, Ravne, F. Očepek, F. Rotar, B. Zelnik in oddelek za informiranje.

NOVOLETNA KR

VP 261/1980 b

658 (497. 12) (085. 3)



1128279

COBISS

	SESTAVIL IN RISAL MIV	DELAVEC TEŽKIH FIZIČNIH DEL	GRŠKA ČRKA	DEL OBLEKE					
	KATRAN OGLAS, RAZGLAS								
	SNEŽENI MOŽ KARL LIEBKNECHT					IME NAŠEGA PESNIKA JENKA			
						NAVIŠJI IZVRŠNI ORGAN DRŽAVE NIKALNICA			
KRAJ NA GORENJO- SKEM				DALMATIN- SKO ŽENSKO IME			RADON SIN TEBANSKEGA KRALJA LAJA		GRUDEN 190
SPIKER ZAGREBSKE TELEVIZIJE VLADIMIR				PRAVICA UGOVORA, ODKLONITEV				KRAJ PRI LJUBLJANI HRVAŠKI PESNIK VLADIMIR	
SREČNO 1981	PRIPOMOČEK ZA VŽIG HLADNEGA AVT. MOTORJA OBJAVA						PLEME V JUŽNI AMERIKI OKVIR		
OSEBNI ZAJMEK		DEL KROGA	FRANC NOVAK			SLOVESNA LIRSKA PESEM		GOVORNIK	IME PAVKE ZABAVNE GLASBE KNEŽEVIC
VW OSEBNI AVTOMOBIL							SEVERNO- AMERIŠKO ŽIVJE GOVEDO		
MORSKI ZALIV OB FRANCOŠKI SREDNEM. OBALI						NOŠILNI DROG			
ČETRTI RIMSKI CESAR		AVTOMOBIL. OZNAKA POLJSKE	OBOK ANTON VRATUŠA					PRVI SRBSKI SOCIALIST. ČASOPIS	
SUBOTICA		LESENI STELSKI OPAZ					JUNJAK ZNAJENITE FR. PESMI O KARLU VELIKEM	ORGAN VIDA	TANTAL VOJNI ODSEK
31. december									MESTO NA JUŽU SLO- VAŠKE V ČSSR
	PLAVINEKA ZVEŽA	VZDEVEK NAMIZNO- TENIŠKEGA IGRALCA STIPANČIČA	GERMANIJ SPREMLJE- VALEC BOGA EROSA			NAŠ ŽEBE- LARSKI UČITELJ UOZE ŽENSKI GLAS			
SEVERNO- ITALIJANSKA KNEŽJA RODOVINA				FRANCOŠKI SKLADATELJ EDOUARD (1823- 1892)				MOŠKO IME	ITALIJA MONGOLSKO- TURŠKI VLADARSKI NASLOV
OSTANJEK PODRTEGA DREVESA				NAŠA ARMADA				URADNI SPIS	
GENE				LITIJ				IRIDIJ	
PREDSTOJNIKI SAMOSTANA							DESNI PRITOK SAVE		